

TRIMITAS

**LAISVĖS
GYNĖJŲ
DIENA**

GMP:
NEŠVAISTYKITE
„AUKSINIŲ MINUČIŲ“!

**JAUNIEJI
ŠAULIAI**

Ką reiškia Laisvė antrai kartai
nuo Sausio 13-osios įvykių?

SKIRKITE 2% GPM

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGAI

Broliai ir sesės šauliai, pilietiškai nusiteikę šalies žmonės, 2017-aisiais Lietuvos šaulių sąjunga sulaukė **16012,00 Eur.** paramos iš gyventojų, kurie skyrė 2 proc. savo GPM. Šias lėšas planuojama panaudoti Lietuvos šaulių sąjungos rinktinių reikmėms ir ginklų bei šaudmenų įsigijimui.

Dėkojame visiems skyrusiems Lietuvos šaulių sąjungai 2 proc. nuo gyventojų pajamų mokesčio.

Kviečiame Jus ir šiemet skirti **2 proc. GPM** paramą Lietuvos šaulių sąjungai, kaip tai padaryti rasite adresu

www.sauliusajunga.lt

VISI DRAUGE STIPRINKIME LIETUVĄ!

TRIMITAS

2018 m. Nr. 1 (1316)
Tiražas 1000 egz.

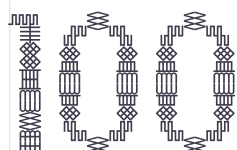
Mieli „Trimito“ skaitytojai,

visų pirma, noriu pasveikinti sulaukus Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio! Kaip ir įprasta, metų pradžia visada pasižymi sustiprėjusio vieningumo ir bendrystės jausena. Pirmoji sausio diena suburia į gražią Vėliavos dienos šventę, Sausio 13-oji primena, kodėl esame laisvi – uždegę atminimo laužus ir nubėgę 9 km „Gyvybės ir mirties keliu“ pagerbėme tuos, kurie savo gyvybes paaukojo dėl Laisvės. Lietuvos atkūrimo šimtmetis prasmingai paminėtas visoje Lietuvoje ir visose Šaulių rinktinėse.

Pirmajame šių metų numeryje kviečiu skaityti apie kiekvienam šauliui reikšmingų įvykių atgarsius Šaulių sąjungoje. Suaktyvėjus kalboms šaulių karinio rengimo tema, kviečiu susipažinti su Šaulių sąjungos Karinio rengimo koncepcija, galimybėmis tobulinti šaudymo įgūdžius ir dalyvauti GŠT testiniuose mokymuose bei pratybose. Domėkitės, ateikite, dalyvaukite – ir toliau kartu kurkime bei stiprinkime savo Šaulių sąjungą.

Gražaus Lietuvos šimtmečio!

„Trimito“ redaktorė
Dovilė Rusteikienė

Atkurtai
Lietuvai

© „Trimitas“, 2017
Leidinio indeksas 5291.
ISSN 1392-4753
Tiražas 1000 egz.

ŠIAME NUMERYJE:

+

ĮVYKIAI

2 Laisvės gynėjų diena Ukmergėje paminėta kartu su ukrainiečiais

3 Nepabūgę nakties, šauliai pasiekė Klaipėdą

4 Kai už laisvę bėga virš 1000 žmonių

PRATYBOS

6 GMP: nešvaistykite „auksinių minučių!“

TEMA

8 Lietuvos šaulių sąjungos Karinio rengimo koncepcija
12 Lietuvos geopolitinė situacija ir ginklai: jie bijo, jei yra ko bijoti

MOKYMAI

14 Šauliai kviečiami tobulinti šaudymo įgūdžius

POKALBIS

16 IT specialisto Sergejaus Šutovo metai LŠS

JAUNIEJI ŠAULIAI

18 Ką reiškia Laisvė antrai kartai nuo Sausio 13-osios įvykių?

SPORTAS

20 Radijo sportas – techninių žinių ir kūrybiškumo reikalaujantis hobis

ATMINTIS

24 Ką reiškė būti partizanu? Liongino Baliukevičiaus-Dzūko atvejis

SAJA – ŠVIESTIS IR ŠVIESTI

28 Kaip „Saja“ įgyvendina šaulišką priesaką „Švieskis ir šviesk!“?

VLADO PŪTVIO-PUTVINSKIO klubas

30 Istorinis žvilgsnis į šauliškumą

IŠEIVIJOS ŠAULIAI

32 Laisvės gynėjų diena paminėta Čikagoje

KAS KUR KADA

33 Taiklaus šaulio kursas

34 Trimitas rekomenduoja

35 Žinios trumpai

Redaktorė Dovilė Rusteikienė, **kalbos redaktorė** Eglė Vėbraitė,

korespondentas Valdas Kilpys, **dizainas** (agentūra CRITICAL), Paulius Budrikis, Benjaminas Alimas

Redakcijos kolegija: Liudas Gumbinas (Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šaulys), Mindaugas Nefas (CV narys), Sigitas Ozgirdas (CV narys), Alina Bortkevič (CV narys), Juozas Janušaitis (CV narys), Jolita Mickevičiūtė (LŠS studentų korporacijos „Saja“ narė), Irena Šalaviejienė (LŠS išeivijoje šautė).

I viršelyje Valdo Kilpio, IV viršelyje Vaidoto Okulič-Kazarino nuotraukos.

Adresas: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva. Tel.: + 370 615 27315, el. p. redakcija@sauliusajunga.lt | facebook.com/trimitas.lt

Leidėjas: Lietuvos šaulių sąjunga | www.sauliusajunga.lt | facebook.com/sauliusajunga.lt
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.

Rankraščiai negrąžinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuovę.

Spausdino UAB „Judex spauda“, Europos pr. 96C, LT-46351 Kaunas.

Atstovai užsienyje: LŠS išeivijoje (JAV) J. R. Butkus | Toronto (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis

LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA UKMERGĖJE PAMINĖTA KARTU SU UKRAINIEČIAIS

Ukmergės 1002-osios kuopos informacija

Praėjo dar vieneri metai – dar ilgesnė laiko atkarpa, skirianti mus nuo kruvinųjų Sausio 13-osios įvykių.

Laisvės gynėjų dieną Ukmergėje sulaukta svečių iš Ukrainos: projekto „**Gyvenimas ant nulinės ribos**“ iniciatorės, fotomenininkės, Donecko nacionalinio universiteto žurnalistikos fakulteto dėstytojos Inos Jermakovos, fotografijų parodos autoriaus, Ukrainos karinių pajėgų atskiro 46-ojo specialiosios paskirties bataliono „**Donbasas–Ukraina**“ kario Jurijaus Veličkos, jo bendražygių, šaulių ir granatsvaiddžių ginklų instruktoriaus Ichorio Mykhailišyno, Oleksandro Sarabuno bei Bohdano Kyryčenkos. Miesto centre prie Laisvės paminklo vykusiame minėjime jie dalyvavo kartu su gausiai susirinkusiais ukmergiškiais. Po minėjimo ukrainiečių delegacija, LŠS Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadas mjr. Mindaugas Milius ir juos lydintis Ukmergės 1002-osios šaulių kuopos vadas Linas Kavaliauskas buvo pakviesti susitikimui Ukmergės savivaldybėje su meru Rolandu Janicku ir administracijos atstovais.

Ypatingas renginys surengtas Ukmergės kraštotyros muziejuje. Čia vyko prisiminimų valanda „Laisvės gynėjų kaina“. Pranešimą apie Lietuvos tuometinius įvykius parengė Ukmergės kraštotyros muziejaus darbuotojas, šaulys Vladas Kovarskas. Sąsają nuo Lietuvos įvykių į dabartinę Ukrainą nuvedė Lietuvos ambasadorius Ukrainoje Marius Janukonis. Diskusijoje dalyvavo Ukrainos antiteroristinės operacijos veteranai, pasakoję apie pastarųjų metų įvykius savo šalyje, karo baisumus, žmonių išgyvenimus, savo pačių patirtį agresoriaus nelaisvėje.

Muziejuje taip pat surengta fotografijų paroda „Gyvenimas ant nulinės ribos“. Jos autorius – Ukrainos antiteroristinės operacijos veteranas Jurijus Velička. Fortepijono koncertą parodos atidaryme surengė jo bendražygis Ichoris Mykhailišynas.

Antiteroristinės operacijos Ukrainos rytuose dalyvių ir karo veteranų projektas „Gyvenimas ant nulinės ribos“ jau buvo pristatytas įvairiuose Ukrainos miestuose bei Lenkijoje. Jo fotografijų parodos buvo surengtos ir Vilniuje bei Kaune. Ukmergė – pirmasis Lietuvos miestas, kuriame projektą pristatė patys jo iniciatoriai ir dalyviai.

Svečių teigimu, „Gyvenimas ant nulinės ribos“ suteikia galimybę Ukrainos kariams, dalyvavusiems kariniuose veiksmuose, pasireikšti per meną ir perduoti emocijas, kurias žmogus patiria „ant nulinės ribos“. Projekto dalyviai yra išimtinai kariai, tačiau daug paramos ir palaikymo sulaukiama iš žurnalistų, rašytojų, muzikantų, karo kapelionų ir daugybės kitų. Šis projektas tikrai nebūtų įvykęs be šaulės Mildos Goštautaitės ir Lietuvoje gyvenančios ukrainietės Katerynos Kistol pagalbos.

Trečių viešnagės Lietuvoje dieną ukrainiečiai apžiūrėjo klubo „Miško broliai“ bazę, esančią netoli Ukmergės, o vakare meras Rolandas Janickas pakvietė apžiūrėti Tautų dvarą. Vakarieniaujant buvo pasidalinta projekto ir viešnagės Ukmergėje įspūdžiais. Vizito metu svečius lydėjo ir globojo Ukmergės 1002-osios kuopos šauliai.

Iš Ukmergės ukrainiečiai išvyko į Jurbarką, kur miesto viešojoje bibliotekoje vyko Ukrainos vakaras suorganizuotas „Juodojo vilko“ būrio šaulių. x

NEPABŪGĘ NAKTIES, ŠAULIAI PASIEKĖ KLAIPĖDĄ

Valdas Kilpys | Nuotraukos iš LŠS archyvo

GMP STOTIS

„Organizaciniai rūpesčiai
Kai naktinis žygis įvyksta septynioliktą kartą, visiems aišku, kad jo reikia ir kad toks renginys tik augs ir didės. Su kiekvienais metais pasidžiaugti patriotiška bendryste, susitikti saviškių ir tiesiog įveikti 25 kilometrus naktį susirenka vis gausesnis žygeivių būrys. Vakarų [jūros] šaulių 3-iosios rinktinės vado ats. mjr. **Rolando Lukšo teigimu, šiemet susirinko rekordiškai daug žygeivių. Jų būta virš 3000. „Visus traukia pajūris, o šiemet pranešė puikų, ne vėjuotą orą, tad žmonių susirinko daug ir tai tapo mums didžiuliu iššūkiu, su kuriuo susitvarkėme“**, – tvirtino pašnekovas.

Daugiausia rūpesčių sukėlė „registracija po registracijos“, juokaudamas pasakojo šaulių rinktinės vadas. Paskutinę dieną prasidėjo norinčiųjų dalyvauti žygyje antplūdis ir jų skaičius padidėjo visu tūkstančiu, todėl teko skubiai užsakinėti daugiau košės, spausdinti diplomus ir gaminti papildomus medalius.

Nors didžioji dalis darbų buvo nuveikta pačių šaulių, tačiau prie šio žygio nemažai prisidėjo ir kariuomenė: Krašto apsaugos savanorių pajėgų Žemaičių apygardos 3-ioji rinktinė užtikrino apšvietimą, parūpino palapines, generatorius, Lietuvos kariuomenės Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų batalionas leido naudotis savo patalpomis ir teritorija, o Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos įgulų aptarnavimo tarnybos Klaipėdos

įgulos aptarnavimo centras išvirė skanios košės, kuri buvo išdalinta šaulių rankomis. Pasak organizatorių, šis žygis yra puikus šaulių ir kariuomenės bendradarbiavimo pavyzdys, kai surėmus pečius išsina unikalus respublikinis renginys.

VARDAN TOS

Klaipėdos sukilimas yra bene drąsiausias tarpukario Lietuvos tarptautinės politikos žingsnis. Jį 1923 metais oficialiai organizavo įtakingi vietos lietuviai, tačiau šį sukilimą rėmė Lietuvos valdžia ir ypač Lietuvos šaulių sąjunga. Būtent šauliai buvo varomoji sukilimo jėga. Po sukilimo tarptautinė bendruomenė Klaipėdos kraštą Lietuvos dalimi pripažino 1924-aisiais. Kitaip tariant, tuometiniai diplomatai padarė milžinišką darbą derindami Lietuvos ir kitų įtakingų to meto valstybių [Vokietijos, Rusijos] pozicijas, o šauliai buvo ta smogiamoji jėga, kuri nepabūgo galimų pasekmių ir net šiek tiek avantiūristiškai leidosi į žygį Klaipėdon.

Šiemet, minint 95-ąsias sukilimo metines, šie įvykiai tradiciškai vėl paminėti žygiu. Tokių pergalių užmiršti negalime, o ir neturime teisės...

TAIP MES ĖJOM

Žygis „Klaipėdos sukilėlių keliais“ prasidėjo prie Palangos sporto centro. Nuo pirmųjų atvykusiųjų kiekio matėsi, kad jis bus ypač gausus dalyvių skaičiumi. Kariuomenės, šaulių, pasieniečių autobusai važiuo vienas

po kito ir vietos jiems stovėti nebeliko, todėl paleidę žygeivius, vairuotojai iš karto išvykdavo Klaipėdon, „pas dragūnus“.

Škart maršrutas driekėsi pajūriu iš Palangos į Klaipėdą. Dalyviai turėjo įveikti 25 kilometrų atstumą. Organizatorių teigimu, apie du trečdaliai užsiregistravusiųjų žygyje dalyvavo pirmą kartą. Sugiedojus Lietuvos himną ir kolonoms pajudėjus Palangos gatvėmis, poilsiautojai ir vietiniai baugščiai stebėjo ir klausinėjo, kas čia per renginys. Ir buvo dėl ko, mat, keli karių savanorių būriai į žygį susiruošė ne tik su kuprinėmis, bet ir ginkluoti, net su kulkosvaidžiais.

Kaip minėta, oras naktį buvo idealus: jokio vėjo, malonus 5 laipsnių šaltukas, todėl žygeiviams nestigo geros nuotaikos. Būta ir dainų, ir pokalbių, ir juoko. Ypač daug klegesio buvo priėjus vieną iš jūrą įtekančių upelių, per kurį persikelti reikėjo einant dviem apšerkšnijusiais rąstais. Susidarė nemenkos eilės, todėl buvo ir tokių, kurie nusiavė batus ir, nepabijoję ledinio vandens, upelį tiesiog perbrido.

Vienintelė bėda, kuri šiek tiek stabdė žygeivius ir vertė juos būti dėmesingais – pajūrio ruožas tarp Šaičių ir Karklės. Ten pakrantė buvo apledėjusi, todėl žygeiviai turėjo būti ypač atsargūs. Būta ir tokių, kurie slydo ir krito, todėl žygio nebaigė. Per penkias šešias valandas maršrutą įveikė 2997 žygeiviai, iš jų daugiau nei 600 – šauliai. Nemaža jėga naktiniam reidui... x

KAI UŽ LAISVĘ BĖGA VIRŠ 1000 ŽMONIŲ

Valdas Kilpys

Nuotraukos
Vaidoto Okulič-Kazarino

Sausio 14-ąją anksti ryte važiuodami autostrada Vilniaus link daugelis stebėjosi: iš kur tiek daug autobusų? Kur vyksta tie uniformuoti žmonės? Šauliai, kariai, pasieniečiai, policininkai ir šiaip patriotiški žmonės jau 27-ąją kartą skubėjo Antakalnio kapinių link, kur amžinojo poilsio sugulę Lietuvos laisvės gynėjai. **Ten turėjo startuoti... 8000 bėgikų!**

Šis pagarbos bėgimas nėra varžybos, tai veikiau patriotizmu padailintos bendrystės išraiška. **Čia nėra nugalėtojų ir prizininkų, nes iš tiesų nugalėtojai esame visi mes.** Visi ir kiekvienas, kuris myli šalies nepriklausomybę ir gerbia visus, kurie padėjo dėl jos galvą. Beje, visiems bėgimo dalyviams, sėkmingai įveikusiems 9 km nuotolį, buvo įteikti atminimo medaliai. Šiemet – Lietuvos kontūro formos.

Prieš pat bėgimo startą Antakalnio kapinėse vyko žuvusiųjų už Lietuvos laisvę gynėjų pagerbimo ceremonija. **Jos metu LŠS ir kariuomenės vadai, bėgimo organizatoriai, kariai ir svečiai padėjo gėlių ant žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kapų. Po trumpų svečių ir organizatorių sveikinimo žodžių – startas.**

LŠS vado plk. ltn. Gintaro Koryznos vedama šaulių kolona darniai pajudėjo Vilniaus televizijos bokšto link. Giminingų organizacijų iš Estijos ir Latvijos atstovai jau kelinti metai iš eilės atvyksta pagerbti žuvusiųjų už laisvę ir bėga bendroje kolonoje su šauliais. Trys drauge besiplaistančios Baltijos valstybių vėliavos traukė ne vieno praeivio akį.

„Žiūrėk, šauliai bėga“, – kažkur ties Vilniaus savivaldybės pastatu savo vaikui pirštu rodė jauna mama. **„Taip, tai mes: stiprūs ir vieningi“**, – norėjosi atsakyti. Bėgantys kolonos priekyje mojuodami praeiviams toliau darniai koja už kojos bėgo, ko gero, aukščiausio pasaulyje paminklo laisvei – Televizijos bokšto – link. ×

Šis pagarbos
bēgimas nēra
varžybos,
tai veikiau
patriotizmu
padailintos
bendrystēs
išraiška.

GMP.

„NEŠVAISTYKITE AUKSINIŲ MINUČIŲ!“

Valdas Kilpys
Nuotraukos Valdo Kilpio

4

Šauliškas noras padėti ištiktam nelaimės dažnai neapsiriboja vien tik idealistiniu nusiteikimu. Tam paprasčiausiai reikia žinių. Suvokdami būtinybę būti pasirengusiems gintis, ne menčiau turime galvoti ir apie tuos, kurie nukentės gindami tėvynę. Ką jau kalbėti apie kasdienybės mums vis pasiūlomus netikėtumus, kai pagalbos prireikia staigiai sunegalavusiam žmogui. Ko gero, pirmosios (greitosios) medicininės pagalbos (**GMP**) teikimas yra ne mažiau svarbus nei gebėjimas valdyti ginklą, todėl nieko nuostabaus, kad Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šauliai sausio 13-ąją praleido Kauno miesto greitosios medicinos pagalbos stotyje gilindami skubios medicinos pagalbos teikimo žinias.

GMP STOTIS

„Greitosios medicinos pagalbos sistema dabar labai pasikeitusi, šiuolaikiška ir gerai aprūpinta. Tačiau didžiausia jos vertybė – žmonės. Čia dirba atsidadę, drąsūs, ryžtingi, kompetentingi specialistai“, – taip užsiėmimus pradėjo Kauno miesto greitosios medicinos pagalbos stoties Slaugos padalinio vadovė Irena Dabulskienė. Netrukome tuo įsitikinti.

GMP stotis – tai dailiai suremontuotas pastatas, kur žmonėms sukurtos puikios sąlygos dirbti. I. Dabulskienės teigimu, paskutiniai metai yra tam tikras proveržis šioje srityje ir dabartinės sąlygos yra tikrai geros. **Beje, pirmoji greitosios pagalbos karieta į Kauno gatves išriedėjo 1908 m.**

I. Dabulskienės lydimi šauliai apžiūrėjo ir GMP stoties „smegenų centrą“ – vietą, kur dirba skambučių priėmimo operatorės. Kiekviena iš jų prieš akis mato mažiausiai tris (daugiausiai – penkis) monitorius, kuriuose teikiama visa informacija: skambinančiojo lokacija, greitosios pagalbos automobilio buvimo vieta, algoritmas teikiant žodinę pagalbą atsidūrusiam ir pagalbos laukiančiam skambintojui, taip pat kitų priimtų skambučių statusas ir dar daug įvairios kitos informacijos, kuri ne specialistui sunkiai įkandama.

Patalpoje jaučiama itin įtempta atmosfera, niekas nedaro nereikalingų judesių, nekalba ko nereikia. Visi supranta, kad kiekviena minutė kam nors gali kainuoti gyvybę.

Moterys dirba po 12 valandų ir, atvirai pasakius, tai daro įspūdį. Tarkim, šio straipsnio autoriui teko stebėti širdies smūgio ištiktojo gaivinimo procedūrą per atstumą, kai operatorė žodžiu nurodinėjo skambinančiam asmeniui ką reikia daryti.

Procesas truko gal keliolika minučių, kol atvyko GMP automobilis. „Atrodo, kad šito žmogaus mes jau nebeišgelbėsime“, – ramiu balsu vėliau pasakė operatorė. Pasiteiravus kodėl, atsakymas buvo paprastas: nuo širdies smūgio iki pirmosios pagalbos suteikimo (gaivinimo) momento buvo praėję nemažai laiko. Specialistai jį vadina „auksinėmis minutėmis“.

BRANGUS LAIKAS

Instruktorius Tomas Pašakinskas savo mokymus pradėjo būtent nuo to: „Ar teko kada atsidurti situacijoje, kai jūs, jūsų artimas žmogus, o galbūt tiesiog nepažįstamasis pateko į pavojingą situaciją? Jūs atsidūrėte sudėtingoje padėtyje, nes reikėjo teikti pirmąją pagalbą. Ar žinojote, kaip elgtis? Ar sustingote iš baimės?“ Baimė ir nepasitikėjimas – kainuoja gyvybę. Instruktorius daug dėmesio skyrė būtent pasitikėjimo savimi ugdymui. Nutikus nelaimei ir nukentėjusįjį, ir aplinkinius

ištinka panika, baimė, tačiau visada svarbu prisiminti, kad tokiais atvejais svarbiausios yra pirmosios 10 min. Jei apnirs dvejonės, tai „auksinės minutės“ bus prarastos – vėliau prasideda smegenų pokyčiai, o tai jau didelė bėda.

Stotyje šauliai „dirbo“ su gana tobulomis „onutėmis“ (taip meiliai instruktoriai vadina manekenus, kuriems tenka daryti dirbtinį kvėpavimą). Kiekvienas jų galėjo susisiekti su atsisiųsta programa ir išmaniajame telefone galima buvo matyti gaivinimo procesą ir klaidas: ritmą, paspaudimo jėgą, skaičių. Po 2 min. gaivinimo sesijos buvo parodomas pasiektas rezultatas.

Nemažai dėmesio skirta ir kitiems svarbiems žmogaus gaivinimo atvejams – springimui, kraujavimo stabdymui. Buvo prisimintas atvejis, kai Vilniuje policijos automobilyje dideliu greičiu buvo vežamas užspringęs kūdikis. T. Pašakinsko teigimu, jei tėvai būtų bent minimaliai išmanę, ką reikia daryti užspringus kūdikiui, tai nebūtų reikėję sukelti tiek pavojaus aplinkiniams. „Gydytoja klinikoje tiesiog kelis kartus tinkamai sudavė kūdikiui ir šis bemat iškosėjo svetimkūnį“, – sakė instruktorius. Beje, GMP stotyje šauliai treniravosi ir su kūdikio dydžio manekenuis. Nes niekada negali žinoti, kokie „siurprizai“ laukia mūsų ateityje. x

PIRMOJI MEDICININĖ PAGALBA

Atpažinti pavojingą būklę.

Greitai įvertinti situaciją ir imtis veiksmų.

Iškviešti greitąją medicinos pagalbą (skambinti tel. **112** arba **033**).

Teikti pirmąją medicinos pagalbą, kol atvyks medikai.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS KARINIO RENGIMO KONCEPCIJA

Lietuvos šaulių sąjungos vadas
plk ltn. Gintaras Koryzna

Nuotraukos iš LŠS archyvo

Nuo 2018 m. rugsėjo mėn. Lietuvos šaulių sąjunga (LŠS) planuoja pereiti prie atnaujintos šaulių rengimo koncepcijos. Tai lems pokyčius šaulių karinio rengimo, visuomeninio ugdymo bei Sąjungos rinktinių struktūrose. Šaulių sąjungos integracija į Lietuvos gynybinius pajėgumus turi pereiti į naują, aukštesnį lygį, nes Sąjunga jau yra pribrendusi duoti didesnę ir kokybiškesnę paramą Lietuvos kariuomenei.

ŠAULIŲ RENGIMO KONCEPCIJA

Šiuo metu Lietuvos šaulių sąjungoje (LŠS) esanti šaulių rengimo tvarka gyvuoja nuo 2010 m. ir apima tris pagrindines kryptis: „žalioji“ kryptis – kovinių šaulių, „geltonoji“ kryptis – šaulių (tarp jų nekinetinių) jaunųjų šaulių, „raudonoji“ kryptis – rėmėjų ir ne rikiuotės šaulių rengimą. Pažvelgus daugiau, dabartinė šaulių rengimo tvarka nebeatitinka nei pasaulio geopolitinių realių, nei Lietuvos gynybinių, nei pačių šaulių poreikių. Galiojanti rengimo tvarka yra koncentruota į jaunųjų šaulių daugiapakopį rengimą ir ugdymą bei minimalių karinių žinių suteikimą šauliams pristatant LŠS bazinį šaulio įgūdžių kursą. Taigi, galiojanti tvarka nenumato, kas turėtų sekti toliau, kokie kursai turėtų būti organizuojami po bazinio šaulio įgūdžių kurso. Ne mažiau svarbus klausimas – kokius minimalius karinius ir nekarinius įgūdžius, kokias žinias privalo turėti šaulys, kad tinkamai gebėtų atlikti savo pareigą ir prisidėtų prie Lietuvos saugumo ir gynybinio potencialo stiprinimo? Iš esmės, tolesnis šaulių tobulėjimas yra decentralizuotas, t. y. šaulių rinktinėms sprendžiant, kokius kursus organizuoti ir kaip rinktinės šauliai turėtų būti paruošiami šalies gynybai. To pasekmė – labai skirtingas šaulių pasirengimas.

ŠAULIŲ RENGIMO KRYPTYS

Atsižvelgiant į iškilusius poreikius šauliams tobulėti bei standartizuoti ir suvienodinti šaulių rengimą, galiojanti LŠS narių rengimo programa yra peržiūrima ir tobulinama. LŠS štabas su rinktinių vadais bei karinio rengimo specialistais po ilgų debatų ir diskusijų priėjo prie atnaujintos LŠS narių rengimo koncepcijos.

Atnaujinta LŠS rengimo koncepcija (kol kas dar nepatvirtinta) išlaikys tas pačias spalvines šaulių rengimo kryptis – „žaliąją“, „geltonąją“ ir „raudonąją“, tačiau šios specializacijos kryptys įgaus kiek kitas funkcijas. Šiuo atveju „žalioji“ kryptis bus kovinė, „geltonoji“ – specialistų, o „raudonoji“ – pilietinio pasipriešinimo (toliau PP). Be to, kiekvienai kryptčiai bus parengtos šaulių rengimo programos su jose numatytais kursais ir minimaliais reikalavimais, kokio lygmens įgūdžiai turėtų būti suformuoti, kad šaulys gebėtų vykdyti jam keliamas užduotis.

ŠAULIŲ RENGIMO ETAPAI

LŠS šaulių rengimas, kaip ir dabar, bus pradedamas Baziniu šaulio įgūdžių kursu (toliau BŠJK), tačiau šis kursas ateityje bus dviejų tipų: kovinis ir nekovinis. Kovinis BŠJK bus skirtas šauliams, ketinantiems

save realizuoti įsiliejant į šalies gynybą su ginklu rankose, o nekovinis BŠJK bus skirtas šauliams, kurie nusprendė ar nuspręs prisidėti „nesmurtinėmis“ priemonėmis telkti ir šviesti visuomenę, šaulius. Šie kursai skirsis trukme. Kovinis BŠJK apims minimalias ir bazines žinias apie LŠS, ginkluotę, techniką bei kovinės taktikos elementus, kurias šaulys turi žinoti norėdamas visavertiškai įsiliesti į kitą rengimo etapą, kitus siūlomus kursus. Kovinis BŠJK bus ištęstinis ir gali užtrukti iki kelių mėnesių. Nekovinis BŠJK apims bazines žinias apie LŠS: įstatymą, statutą, etikos kodeksą bei nesmurtinio pasipriešinimo pagrindus. Šis kursas bus žymiai trumpesnis, nes jo teorinė dalis bus patalpinta Krašto apsaugos nuotolinio mokymo sistemoje ir šauliams teks savarankiškai pastudijuoti. Praktiniai užsiėmimai gali trukti keletą savaitgalių, o kurso pabaigoje šauliai turės išlaikyti testą. Šaulys, baigęs kovinį BŠJK, galės rinktis bet kurią tolimesnio rengimo kryptį, o baigusieji nekovinį BŠJK – „geltonąją“ specialistų ar „raudonąją“ PP kryptis.

„Žalioji“ – kovinė kryptis ypatinga tuo, kad šaulių veikla bus sutelkta ne į individualius šaulių įgūdžius, bet į kolektyvinius veiksmus LŠS padalinio sudėtyje. Tai svarbu formuojant reikiamą pajėgumą. Krizės ar karo atveju šaulių padaliniai nėra išformuojami, o pasitelkiami ir užduotis vykdo kaip padaliniai. Šiai kryptčiai priklauso koviniai šaulių padaliniai, objektų apsaugos padaliniai ir kinetiniai (komendantiniai) padaliniai. >

PLANUOJAMA LŠS NARIŲ RENGIMO SISTEMA

01 ETAPAS

KOVINIS

BŠJK

NEKOVINIS

Kovinė kryptis

Specialistai

Pilietinis pasipriešinimas

02 ETAPAS (LŠS RENG.)

1. Koviniai šaulių pad.
2. Obj. apsaugos pad.
3. Kinetiniai padaliniai (komendantiniai)

1. Kariniai specialistai
2. Civiliai specialistai

1. Visuomenininkai / rėmėjai / veteranai
2. Jaunieji šauliai

03 ETAPAS (KOLEKTYVINIS)

JUNGTINIS RENGIMAS
(KAM, VRM)

PILIETINIS PASIPRIEŠINIMAS
(Ginkluotas / neginkluotas)

1–4 PKP

Kovinių šaulių padalinių pagrindinis tikslas yra paremti LR gynybinius ir kariuomenės pajėgumus parengtais šauliais, gebančiais vykdyti teritorinę gynybą, patruliavimą, vietovės stebėjimą, kovinę paramą ir rinkti bei perduoti taktinę žvalgybinę informaciją.

Pirmiausia, kovinių šaulių padalinių pagrindinis tikslas yra paremti LR gynybinius ir kariuomenės pajėgumus parengtais šauliais, gebančiais vykdyti teritorinę gynybą, patruliavimą, vietovės stebėjimą, kovinę paramą ir rinkti bei perduoti taktinę žvalgybinę informaciją. Taikos metu jie priskiriami skirtingiems kariuomenės padaliniams ir kartu su jais ruošiasi vykdyti valstybės gynybos planuose numatytas užduotis, t. y. vykdomas kolektyvinis rengimas. Karo atveju koviniai šauliai tampa integralia Lietuvos kariuomenės dalimi bei paklūsta Operaciniam rajono vadui. Objektų apsaugos padaliniai tiek taikos, tiek krizės metu vykdo jiems priskirtų objektų apsaugą. Pastebėtina, kad krizės ar karo metu apsaugos šauliai turi gebėti ne tik saugoti, bet ir ginti priskirtus objektus, todėl jų karinis rengimas apims ne tik objekto apsaugą, bet ir informacijos rinkimo, stebėjimo, technikos atpažinimo bei teritorinės gynybos kursus.

Didžioji dalis šaulių, pasirinkusių „žaliają“ rengimo kryptį, turėtų fokusuotis į kinetinius (komendantinius) padalinius. Nors pats pavadinimas „komendantiniai“ skamba labai jau agresyviai, bet tai tiesiogiai atspindi šių šaulių padalinių paskirtį. Kinetinių-komendantinių padalinių paskirtis yra krizės ar karo atveju remti valstybės ir savivaldos institucijų veiksmus užtikrinant

viešąją tvarką bei civilinę saugą. Šie padaliniai pirmiausiai vykdys Karo padėties įstatymu numatytų institucijų (savivaldybės administracijos direktoriaus ir karo komendanto) įsakymus ir nurodymus. Kita nemažiau svarbi jų užduotis būtų pasiruošus organizuoti ir vykdyti priskirtų objektų ir teritorijų apsaugą, taip pat vykdyti vietovės stebėjimą ir rinkti bei perduoti taktinę žvalgybinę informaciją, vykdyti logistinę ir medicininę paramą, organizuoti ir vykdyti ginkluotą pilietinį pasipriešinimą prieš okupuotoje teritorijoje. Taigi, šių šaulių padalinių turėtų būti didesnis kiekis ir jų pasirengimas apims ne tik karinių žinių ir įgūdžių įgijimą, bet ir darbą kartu su policijos, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo, valstybinės sienos ir apsaugos bei viešojo saugumo pareigūnais. Kinetiniai šauliai turėtų būti pakankamai universalūs – gebantys užtikrinti viešąją tvarką, pvz., komendanto valandos laikymąsi, taip pat lemiamu momentu turėtų gebėti įsijungti į kovinius veiksmus ginant priskirtą rajoną.

„Geltonoji“ – specialistų kryptis, viena svarbiausių LK. Bus rengiami dviejų tipų specialistai: kariniai ir civiliai. Kariniai – taiklieji šauliai, inžinieriai-sprogdintojai ir ryšininkai. Paruošti šių sričių LŠS specialistai bus pasirengę paremti šaulių „žaliosios“ krypties padalinius arba prisijungti prie LK padalinių ir juos sustiprinti vienoje ar

Įgyvendinus šiuos rengimo kriterijus šaliai be jokios abejonės sustiprintų Lietuvos gynybinius pajėgumus.

kitoje srityje. O kalbant apie civilius šaunius specialistus – jie gautų mažiausią karinį parengimą, bet mes „išnaudotume“ mūsų brolių ir seserų civilinį išsilavinimą.

Šaunų sąjungoje yra gausu įvairių sričių specialistų, kurių prireiktų krizės ar karo metu Lietuvos kariuomenei. Mes kalbame apie pagalbines užduotis kariuomenei paremti – virėjai, vairuotojai, medikai, IT specialistai ir pan. Šie civiliai šauniai specialistai galėtų būti kviečiami į LK organizuojamas pratybas kaip aktyvus rezervas, kad dar taikos metu susipažintų su galimomis užduotimis ir veiklos sąlygomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad šioje kryptyje vykty ir taip vadinamų „nekinetinių“ šaunų pasirengimas, kad šie šauniai (individualiai ir grupėmis) gebėtų koordinuoti ir vykdyti nesmurtinį pasipriešinimą prieš okupuotoje teritorijoje, remti ginkluotųjų pajėgų vienetus ir valstybės institucijas vykdam kibernetinės gynybos užduotis, taip pat gebėtų vykdyti informacinės ir civilinės aplinkos stebėjimą ir atlikti nuolatinį vertinimą koordinuojant veiksmus su kariuomenės vienetais, valstybės ir savivaldos institucijomis, gebėtų kovoti su priešiška propaganda, teikti paramą ginkluoto pilietinio pasipriešinimo [rezistencijos] dalyviams.

Ne mažiau intriguojanti ir „raudonoji“ pilietinio pasipriešinimo kryptis. Jos pagrindiniai vykdytojai turėtų būti šauniai rėmėjai, vyresnio amžiaus šauniai bei jaunieji šauniai. Pilietinio pasipriešinimo krypties šaunų pagrindinis tikslas – padėti šauniams ir visai Lietuvos visuomenei pasirengti, esant būtinybei, priešintis. Ši kryptis apimtų ir ginkluotą pasipriešinimą, ir neginkluotą-nesmurtinį pasipriešinimą. Planuojame parengti šiuos šaunius taip, kad jie gebėtų ir galėtų koordinuoti ir vykdyti nesmurtinį pasipriešinimą prieš okupuotoje teritorijoje, teikti paramą ginkluoto pilietinio pasipriešinimo [rezistencijos] dalyviams, vykdyti savivaldybės administracijos direktoriaus ir karo komendanto įsakymus ir nurodymus, palaikyti ryšius [sąveiką] su LŠS nariais ir rėmėjais užsienyje bei užsienio visuomenėmis. Šioje nesmurtinio pasipriešinimo srityje didelį vaidmenį vaidintų vyresnio amžiaus šauniai. Jų gyvenimiškoji patirtis, autoritetas būtų kertiniai akmenys telkiant visuomenę pasipriešinti okupantui. PP šauniai turėtų būti pasirengę ir mokėti organizuoti mitingus, demonstracijas ir nepaklusnumo okupantams akcijas. Šie šauniai bus iniciatoriai ir organizatoriai tokių renginių ir akcijų, jei to pareikalautų situacija. O kalbant apie taikos metą – šauniai privalo imtis iniciatyvos ir ne tik ruoštis patys, bet ir ruošti savivaldybių ir valstybinių

institucijų darbuotojus ir pareigūnus pilietinio pasipriešinimo srityje. Taip šauniai įgyvendintų vieną iš LŠS priesakų – „Švieskis ir šviesk kitus“.

Apibendrintai galime pasakyti, kad atnaujinta LŠS rengimo koncepcija apima platų spektrą LŠS keliamų užduočių ir funkcijų. Įgyvendinus šiuos rengimo kriterijus šaliai be jokios abejonės sustiprintų Lietuvos gynybinius pajėgumus. Kartu ir pati Šaunų sąjunga sustiprintų savo identitetą – telkti visuomenę bei remti kariuomenę, kaip ir buvo numatyta Sąjungos kūrėjo dar 1919 m. x

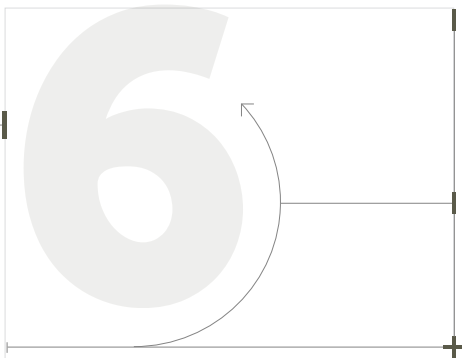
LIETUVOS GEOPOLITINĖ SITUACIJA IR GINKLAI:

jie bijo, jei yra ko bijoti

Valdas Kilpys

Nuotraukos Valdo Kilpio

2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė pataisas dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės, kuriomis patikslinama ir papildoma dar galiojanti ankstesnė **Direktyva (91/477/EEB)**. Naujųjų pataisų nuostatos tiesiogiai siejasi ir su „ginklavimo“ situacija Lietuvoje. Juk mūsų geopolitinei situacijai apibūdinti labai tinka senovės romėnų posakis, kad „jei nori taikos – ruoškis karui“ (lot. *Si vis pacem, para bellum*). Tad nekreipti dėmesio į tokius dokumentus neišeina.

Šio straipsnio tikslas yra blaiviai pažvelgti į naująsias nuostatas nepamirštant Lietuvos dabarties aktualijų. Nes, būkime sąžiningi, niekas mūsų neapgins, jei to nenorėsime ar, dar blogiau, negalėsime to padaryti patys.

Tik pasirodžius pirmosioms žinioms apie planuojamas permainas, Lietuvos „ginkluotųjų piliečių“ [šaulių, karių savanorių, medžiotojų, sportininkų bei tų, kurie ginklą turi savių gynybai] reakcijos buvo itin priešiškos. Nuo pokalbių šaudyklose iki skundų atsakingiems pareigūnams – visi iki vieno europinių institucijų neminėjo geru žodžiu. Tiesą pasakius, tuomet viskas iš tiesų atrodė dramatiškai: įgyvendinus visas nuostatas paraidžiui, gintis pasirengę Lietuvos piliečiai „žaliųjų žmogeliukų“ akivaizdoje būtų likę pliki basi.

Kalbant paprastai, institucijų žvilgsnis pirmiausiai nukrypo į dėtuvų talpą. Žvelgiant terorizmo prevencijos požiūriu, mintys labai geros ir teisingos, bet mūsų situacijoje viskas pasisuka kiek kitokiu kampu. Draudžiamais tapo ginklai, kurių dėtuvės talpa, Direktyvos rengėjų nuomone, per didelė [pistoletai daugiau nei 20, o šautuvai daugiau nei 10 šovinių]. Susidūrus su serijomis šaudančiais „ilgais“ kariniais ginklais apsiginklavusiais asmenimis, kurių dėtuvėse telpa mažiausiai 30 šovinių (liaudyje vadinamo „kalašnikovo“

dėtuvė būtent tokia), mūsiškių ginkluotų piliečių laukų prapultis. Ugnies galia būtų prieš pusę ir visa tai, ką mes, kaip piliečiai, vadintume pilietiniu ginkluotu pasipriešinimu, veikiau būtų nepasirengusių ir keistai apsiginklavusių žmonių neutralizavimas. Nes, perfrazavus, prieš tanką su šakėmis kovoja tik kvailiai. Galime tik įsivaizduoti tokių kovotojų likimą. Ir tie kovotojai būtume mes, šauliai. Lietuvos institucijos sureagavo itin adekvačiai. Pirmą, gerokai anksčiau įteisinta nuostata dėl galimybės šauliams ir kariams savanoriams turėti pusiau automatinius „ilgus“ ginklus su didesnės talpos dėtuvėmis. Ši nuostata lieka nepakitusi. Antra, jei esi medžiotojas ar sportininkas ir turi pusiau automatinį šautuvą, tai niekas iš tavęs didesnės talpos dėtuvę neatiminės. Tiesiog nusipirk mažesnę ir miklink akį, treniruokis, ruoškis kiek tinkamas. Saliomoniškas sprendimas, ne kitaip. Ir avys sveikos, ir dantų atsisakyti geidžiantys vilkai užganėdinti.

Kalbant apie pistoletus (ir revolverius), naujieji reikalavimai situacijos ginklų reikaluose iš esmės nekeičia: populiariausių pistoletų dėtuvės retai kada viršija 20 šovinių talpą, tad šis reikalavimas skirtas tiems, kurie prisipirko visokių keistenybių. Tokių yra, bet jų nedaug. Kita vertus, jei jau turite kokią beprotiškai talpią „Glock“ dėtuvę [būtent šis gamintojas gamina įvairiausių „anomalinių“ priedų], tai ir turėkite. Niekas nežada jos atiminėti, tik nereikia jos „tampytis“ bet kur ir bet kada... Ir šiaip kalbant apie valstybės gynybą, su pistoletu ne kažin ką nuveiksi. Tai asmeninis ginklas, kurio paskirtis kiek kitokia. Su juo dera gintis nuo smulkių niekšelių, bet ne ginti valstybę. Tačiau turėti verta. Tad kaip bepasuksi, tačiau mūsų valstybės požiūryje į ginklus, ačiū Dievui, niekas iš esmės nepasikeitė. Nors galėjo.

Jei daugės žmonių, kurie ginklus norės nusipirkti ne tik pramogai, bet ir valstybės gynybai, tai niekas nedraus to daryti, tik, jei pilietis norės likti sportininku ar tik medžiotoju, reikės kiek pasistengti dėl didesnės talpos dėtuvės. Tačiau mums, šauliams, naujoji Direktyvos redakcija gal net ir geresnė, nes ginklo turėjimas per šaulio ar kario savanorio „liniją“ neabejotinai privers daugiau narių. Didesnį susidomėjimą jaučiame jau dabar. Su šauliais panorą „draugauti“ ne tik privatūs asmenys, bet ir tie, kurie prekiauja ginklais. O tai, tikėtina, yra žemesnių kainų pažadas...

Kitos, pridėtinės Direktyvos nuostatos yra racionalios ir siekiančios geresnio šaunamųjų ginklų atsekamumo ES ribose arba sietinos su ginklų deaktyvavimu, perdirbimu ir geresniu informacijos keitimuisi tarp ES narių. To tikrai reikia, nes teroristai taip pat nesnaudžia.

Pabaigai trys komentarai, kurie tiesiogiai susiję su neseniai pasaulį sukrėtusiais įvykiais.

Pradėkime nuo spalį Las Vegase įvykusių šaudynių, kai iš viešbučio 32 aukšto lango pradėjus šaudyti į kairi koncerto dalyvius buvo nužudyta dešimtys ir sužeista šimtai žmonių. „Mandalay Bay“ viešbučio apsaugininkai (kaip teigiama, dėl aplinkinių saugumo) buvo neginkluoti ir būtent jie greičiausiai sumojo iš kurio kambario aidį šūviai. Tos keliolika minučių laukiant ginkluotų pareigūnų daugeliui tapo paskutinėmis. Jei apsauginiai būtų ginkluoti, nusikaltėlis būtų šaudęs trumpiau.

Lapkričio pradžioje Teksaso miestelio bažnyčioje įvyko masinės šaudynės. Per Šv. Mišias bažnyčionį įsiveržęs užpuolikas paleido ugnį į besimeldžiančius amerikiečius. Remiantis BBC, žuvo 26 žmonės, dar mažiausiai 20 buvo sužeisti. Įvykis plačiai aprašytas Lietuvos žiniasklaidoje, tačiau faktas, kad nusikaltėlis buvo sustabdytas už kelių šimtų metrų pro šalį važiuosio amerikiečio, kuris tuo metu automobilyje atsitiktinai turėjo pusautomatį karabiną, mūsų žiniasklaidoje nutylėtas. Sąmoningai ar ne – spręskite patys. Tiesa, matyt neverta minėti, kad nusikaltėlis bažnyčią pasirinko todėl, kad buvo įsitikinęs, jog ten nebus ginkluotų žmonių ir niekas jam nepasipriešins.

Ir trečiasis komentaras apibendrinantis: praktiškai visi teroristiniai išpuoliai Europoje, kuriuose buvo naudojami šaunamieji ginklai, sietini su nelegaliais ginklais [daugiausia iš buvusios Jugoslavijos]. Niekam niekada nešaus į galvą vykdyti teroro aktą oficialiai įregistruotu ginklu. Nebent jo turėtojas yra psichiškai nesveikas ar neatsakingas ir sugeba kažkaip savo „vamzdį“ prarasti.

Žinant dabartinę mūsų valstybės geopolitinę situaciją į bet kokią bandymą keisti nusistovėjusią ginklų apyvartą tvarką dera žiūrėti labai įtariai. Turime tokią teisę. Tiek siūlymai paskelbti tūkstantinius ginklavimo vėjus, tiek kairuoliškas ūpas atimti iš piliečių šaunamuosius ginklus šiuo atveju yra vienodai žalingi. Ginklavimasis turi būti natūralus ir susijęs su žmonių atsakomybės augimu, todėl bet kokie dirbtiniai „paūmėjimai“ šioje srityje didina nesaugumo lygį.

Pavojaus akivaizdoje valstybei nėra nieko geriau, nei sąmoningų, atsakomybę jaučiančių, patriotiškų ir galiausiai psichiškai sveikų besiginkluojančių piliečių nuosaukus didėjimas. Nes „žaliųjų žmogeliukų“ dėtuvės talpos niekas neriboja. Jie viską stebi ir mąsto. Ir tikrai bijo, jei yra ko bijoti... x

ŠAULIAI KVIEČIAM TOBULINTI ŠAUDYMO ĮGŪDŽIUS

Virgilijus Milišauskas
Nuotraukos Simono Milišausko

Tęstinis ginklo šaulio tarnybai nešiojimo ir naudojimo mokymas (GŠT tęstinis mokymas) – skirtas asmenims, kurie nori patobulinti turimą šaulio arba kitą kvalifikaciją. Šauliai, baigę šią mokymų programą, įgyja kompetencijas, reikalingas atlikti įstatymų reglamentuojamas funkcijas.

Lietuvos šaulių sąjungos organizuojamas Tęstinis ginklo šaulio tarnybai nešiojimo ir naudojimo mokymas remiasi šiomis keturiomis šaudymo įgūdžio tobulinimu užsiimančių organizacijų sukurtomis arba naudojamomis **metodikomis**:

- 1 Lietuvos kariuomenės.**
- 2 IPSC** [*The International Practical Shooting Confederation*] – Tarptautinio praktinio šaudymo konfederacijos.
- 3 IDPA** [*The International Defensive Pistol Association*] – Tarptautinės gynybos su pistoletu asociacijos.
- 4 T-CLASS** – precizinio šaudymo iš nestandartinių šaudymo pozicijų į tolimus taikinius.

Pagrindinės tęstinio ginklo šaulio tarnybai nešiojimo ir naudojimo mokymų temos:

- 1 Šaudyba** – pagrindiniai standartiniai šaulio veiksmai su individualiaisiais šaunamaisiais ginklais (standartinės procedūros).
- 2 Šaudyba ir specialioji individuali šaulio šaudymo taktika** – pagrindiniai standartiniai šaulio taktinio judėjimo būdai atviroje vietovėje ir artimo susirėmimo metu (standartinės procedūros).
- 3 Taiklaus šaudymo įgūdžių lavinimas** šaudant dideliais atstumais.

KAS DALYVAUJA GŠT TĘSTINIUISE MOKYMUOSE?

Pradėjus 2017 metais įgyvendinant GŠT tęstinio mokymo programą joje pradėjo aktyviai dalyvauti keletas aiškiai išsiskiriančių šaulių grupių.

Pirmoji šaulių grupė – LŠS nariai, aktyviai dalyvaujantys Sąjungos veikloje, įsigiję šautuvus ir pusiau automatinius trumpavamzdžius bei ilgavamzdžius ginklus, kaip šauliai sportininkai, medžiotojai arba ginklo savigynai savininkai. Jų pagrindiniai asmeniniai tikslai yra tobulinti savo kaip šaulio ir LŠS nario šaudymo įgūdžius ir kompetencijas, kurios reikalui esant galėtų būti panaudotos ginant Lietuvos valstybės suverenitetą nuo išorinės agresijos. 2017 metais įsibėgėjus Ginklo šaulio tarnybai nešiojimo ir naudojimo mokymo programai (GŠTP 2016), jie pirmieji sėkmingai baigė GŠTP mokymus ir išlaikė egzaminus – pirmieji gavo savo ginklams leidimus. Į užsiėmimus šauliai atvyksta pastoviais būriais, kurie yra susiformavę LŠS struktūroje, todėl visi nariai tolygiai tobulina savo įgūdžius.

Antroji pagal susirinkusiųjų kiekį šaulių grupė yra naujieji LŠS nariai, neseniai įstoję į Sąjungą ir ieškantys būdų, kaip save realizuoti. Įprastai šie šauliai dar neturi susiformavusių elgesio su šaunamaisiais ginklais įgūdžių, todėl jų užsiėmimai yra organizuojami atskirai nuo patyrusių šaulių užsiėmimų. Jie įgyja ir tobulina žinias bazinėmis šaudybos temomis. Kai šauliai įgyja reikiamas žinias ir susiformuoja pirminiai elgesio su šaunamuoju ginklu įgūdžiai, dažniausiai, paskatinti instruktorių, toliau tęsia GŠT tęstinio mokymo programą, nusprendžia baigti Bazinį šaulio įgūdžių kursą (BŠJK) ir pabaigti Ginklo šaulio tarnybai nešiojimo ir naudojimo mokymo programą (GŠTP-2016). Įsigiję savo asmeninius ginklus šaulio tarnybai, sugrįžta į GŠT tęstinio mokymo programos užsiėmimus jau su savo šaulių būriu toliau tobulinti šaunamojo ginklo valdymo ir disciplinos įgūdžius. Trečioji šaulių grupė, kuri dalyvauja GŠT tęstinio mokymo veikloje, yra jau patyrę įvairių sportinio šaudymo disciplinų šauliai. Užsiėmimų metu jie gilina savo žinias ir įgūdžius specifinėse precizinio arba kovinio taktinio šaudymo srityse. Naudodamiesi Lietuvos kariuomenės ir teisėsaugos šaudyklų ir poligonų infrastruktūra, prižiūrimi LŠS kovinio šaudymo instruktorių ir dalyvaudami įvairiose kovinio šaudymo varžybose, šie šauliai palengva tampa tokių sričių, kaip snaipezizmas, taikliųjų šaulių ir artimo susirėmimo su šaunamaisiais ginklais specialistais. Šie šauliai dažnai atstovauja LŠS įvairiose specializuotose šaudymo varžybose, kurias organizuoja įvairūs kariuomenės padaliniai ir teisėsaugos institucijos. x

Pratybų organizavimas ir kandidatų atranka:

2018-ųjų metų užsiėmimai vyks:

1 Organizuojant GŠT tęstinį mokymą ir šaudymo pratybas, minimalus pratybų dalyvių skaičius – **10**, maksimalus – **12** šaulių.

2 Praktiniai užsiėmimai vyksta savaitgaliais po **3–4 val.** per dieną.

VASARIO	10, 11, 24, 25
KOVO	10, 11, 24, 25
BALANDŽIO	14, 15, 28, 29
GEGUŽĖS	12, 13, 26, 27
BIRŽELIO	9, 10, 23, 24
RUGPJŪČIO	25, 26
RUGSĖJO	8, 9, 22, 23
SPALIO	13, 14, 27, 28
LAPKRIČIO	10, 11, 24, 25
GRUODŽIO	8, 9, 15, 16

DIENOMIS

LŠS

Sergejus Šutovas

36 metai

IT specialistas

IT SPECIALISTO SERGEJAUS ŠUTOVO METAI LŠS

Sergejus Šutovas, 36 metai. Visada mėgo ir mėgsta skaityti, anksčiau – ir rašyti, todėl Vilniaus universitete studijavo žurnalistiką. Deja, susidūręs su realybe suprato, jog švietėjiškos, didaktinės misijos šioje profesijoje liko mažai, tik paraštėse, todėl dar studijuodamas ėmė dirbti IT specialistu, o šiuo metu vadovauja jungtiniam IT specialistų ir programuotojų skyriui. Šiandien Sergejų kalbiname apie jo patirtį LŠS.

Kalbino **Gabrielius E. Klimentka**

Nuotraukos iš asmeninio **S. Šutovo** archyvo

Kodėl nusprendei tapti šauliu?

Vaikystėje norėjau tapti policininku, domėjausi istorija (ačiū puikiam istorijos mokytojui R. Šiugždinui) ir svajoju stoti į šią, bendrą abi disciplinas suderinančią universiteto mokymo programą. Iki mokyklos baigimo likus porai metų tą programą panaikino, o ir pats realiai supratau, kad su savo fiziniais duomenimis labiau esu tinkamas spausdinimo mašinėlės klavišams. Baigęs universitetą jau dirbau „pilnu etatu“, privaloma karinė tarnyba buvo panaikinta, tad taip ir neteko paragauti „vyriškumo mokyklos“.

Metams bėgant tarptautinė politinė situacija rodosi vis labiau įtempta, o Lietuvoje išsilaikęs populizmas, žmonių nusivylimas valstybe, visuotinė apatija nejučia „primena“ skaitytas istorijas apie Miuncheno susitarimus, daugybinis Lietuvos padalijimus ir galiausiai kapituliaciją be šūvio. Verkiančių šauktinių ir vėlesnė #verktinių akcija padėjo galutinai apsispręsti – jei reikės, turiu žinoti, ką daryti.

Kokia tavo tapimo šaulio istorija? Kada suvokei, kad jau esi šaulys, o ne šiaip vyrukas, dėvintis karišką uniformą?

Nors oficialiai, pagal įstatus jau esu šaulys, tačiau viduje jaučiuosi, jog tuo tik po truputį tampa. Kuomet prisidedu prie Sąjungos veiklos patrelinuodamas, atsakydamas į el. laišką, į kurį atsakyti privalu, eidamas į susirinkimą ar renginį, net ir duodamas šį interviu. Manau, po pusmečio, kai liepos 6 d. rikiuotėje ant Juozapinės kalno stebėsiu naujų narių priesaiką, jau galėsiu sakyti, jog tapau šauliu.

Karišką uniformą (būtent *woodland*, LK naudotą apie 93–94 metus) – atskiras jos dalis, kokias tik pavykdavo gauti, dėvėjau jau mokykloje, dešimtoje klasėje. Dabar ją imituojančių rūbų pilnos parduotuvės, bet tada tai buvo neįprasta, o man pačiam savivertės jausmą padidindavo maždaug 17 karmos taškų. Dabar šaulio uniformą velkuosi retai, kai to tikrai reikia. Bet šauliu jaučiuosi, žinau esąs šaulys kasdien, vilkėdamas kasdieniu civiliu kostiumu.

Gruodžio mėnesį baigei Bazinį šaulio kursą, ką tau asmeniškai davė BŠK lankymas?

Jaučiausi pagaliau einantis „vyriškumo mokyklą“ (atsiprašau sesių šaulių už senamadišką posakį). Jaučiausi mokomas laikytis žodžio, dėmesingumo, atkaklumo, tikslo siekimo ir komandiškumo, kas, pasirodo, nėra lengva.

Dažnai manoma, kad Bazinio šaulio kurso įgūdžiai pravers tik karo atveju, ar sutinki su šiuo teiginiu?

Visiškai ne, t. y. jie be abejo būtų naudingi karo atveju, bet pirmiausiai tai yra savęs pažinimo priemonė – motyvacijos, ryžto ir kūno galimybių įvertinimo skalė. Bendradarbiavimo, planavimo ir tikslo siekimo mokykla. Mano nuomone, bent pusė kurso, jį adaptavus pagal

konvencijas, galėtų būti privaloma vyresniųjų klasių mokiniams mokyklose. Būti tobulais individualistais išmokome – reikia parodyti ir tai, kokių stebuklų galima pasiekti veikiant išvien!

Gal kokie nors BŠK gauti įgūdžiai jau dabar praverė?

Didžiausias įgūdis tikriausiai yra pasikeitęs požiūris ir su tuo susijusios lyderystės metodų taikymas darbe.

Kokią įtaką BŠK padarė tavo darbinės kuopos pasirinkimui?

Esu „senamadiškų“ pažiūrų – tikriausiai išmokau iš knygų. Nors girdėjau atvejų, kuomet visas skyrius po BŠK prisijungė prie kuopos ir joje suformavo naują skyrių, manau, kad daugiau naudos asmeniniam mokymuisi ir tobulėjimui yra mokymasis iš daugiau už tave išmanančio. Todėl BŠK metu stebėjau brolius ir seses, kurie jau turėjo šauliškos veiklos patirties, ir su vienu jų pasikalbėjęs pasiprašiau į jo kuopą ir būrį. Tikiuosi, pradžioje nebūsiu jiems didelė našta, o vėliau pasivysiu ir net būsiu naudingas.

Kas buvo sunkiausia ir kas smagiausia BŠK mokymų metu?

Sunkiausia buvo daryti dalykus, kurių nesu daręs, ir nemaniau, kad man jie apskritai įkandami. Eiti kelis kilometrus su beveik puse savo kūno svorio ekipuote. Miegoti po atviru dangumi sningant. Juodžiausią naktį kasti apkasą – viskas sunku, tačiau sykiu ir labai smagu, kuomet pavyksta, atlieki užduotį, nugali save. Ir be jokių neigiamų pasekmių – neperšalęs, nenusibrozdinęs, nepersitempęs.

Pasidalink, kokius nuotykius patyrei BŠK metu.

Labiausiai įstrigo baigiamųjų pratybų kulminacija – einame naktį vora, vos matai priekyje per ištiestą ranką kitą einantį. Einame tyliai, taktiškai, kad „priešas“ neišgirstų, nes visą dieną turėjome vengti kontakto, pasaly. Viskas labai rimta. Vadas sunerimo, ar niekas neatsiliko, nepasimetė. Sustojame, susiskačiuojame. 14. Pradžioje lyg buvo 12. Skačiuojam dar kartą – dabar jau lyg 13. Susivardinom vardais – na, lyg ir visi, einantis priešais ir iš paskos tie patys, kaip dieną.

Netrukus užduotis pasiekti nurodytą tašką atšaukiama, ir patraukiame į susibūrimo vietą. „Priešas“ – du pratybose oponuojantys šauliai savanoriai, pasirodė patys. Pasirodo, jie visą laiką ėjo paskui mus, kurį laiką stebėjo mūsų neprilygstamus įgūdžius, o kai kelis kartus skaičiavomės ir nesutapo skaičius, netgi įrašė šį mūsų sutrikimą telefonu! Net ir mums parodė.

Daug kam Bazinis šaulio kursas būna iššūkis ne dėl paties kurso, bet dėl laiko stokos. Bambančios žmonos ir panašiai. Kaip tau pavyko suderinti šitą reikalą?

Laikas, kurį reikėjo skirti BŠK gerokai skyrėsi nuo to, kiek maniau reikės šauliškai veiklai,

kiek visi pildėme anketoje. Tačiau tai yra laisvo pasirinkimo, duoto žodžio ir valios reikalas. Bet kada gali pasitraukti, „pabėgti“ kaip iš pamokų, ar „negalėti, nes reikalai“.

Žmona, kaip ir aš, mėgsta pabaigti darbus iki galo, todėl nors ir bambėjo, kad niekam kitam man nebelieka laiko, skatino eiti ir pabaigti kursą, kad būtų atlikta, neliktų „kitam kartui“. Mūsų pažiūros taip pat daugeliu klausimų sutampa, todėl ideologinis mano buvimo šauliu aspektas jai irgi yra priimtinas.

Ką patartum šauliams, einantiems BŠK, kad šeimos neliktų nuskriaustos?

Tai požiūrio klausimas. Pirmiausia, reikia gerai suvokti priežastis, kodėl apskritai norima tapti ar kodėl tapai šauliu. Ar tos idėjos, vertybės abiem yra aktualios, priimtinos, tikros. Jei norisi tik karinių žaidimų – pakanka „airsofto“ ar „lasertago“. Jei mėgsti tik žygius ir gamtą – tam yra turizmo klubas. Jei abiem norisi šviestis ir šviesti, būti tiesiu ir teisingu, ir Lietuvos nepriklausomybė yra vertybė, problemų nebus.

Įgyti įgūdžiai, kad ir žaidimo forma, gali tapti puikiu laisvalaikio praleidimo būdu su vaikais – kartu pasistatyti palapinę-palapinsiaustę, suvalgyti sausą davinį gamtoje, papasakoti, kodėl miškas padalintas „keliukais“, papasakoti istorijų iš savo BŠK ar kitų pratybų, mokyti savo pavyzdžiu.

Ką palinkėtum tiems, kurie niekaip nesiryzta Baziniam šaulio kursui?

Mano akimis tai privaloma. Privaloma, jei nori vadintis ir būti Šauliu. Mokėti gerbti ginklą, ginti ir gintis, stiprinti valią ir kūną. Kiek leidžia laikas ir jėgos, gal ne iš pirmo karto, bet siekti ir pasiekti tikrai reikia.

Kokie tavo šauliški ateities planai?

Labai keblus klausimas. Lengva būtų atsakyti „visur dalyvausiu, viską darysiu, kiek tik galėsiu, kai laiko bus“.

Bet toks atsakymas netikras, niekuo nei sau, nei kitiems neįpareigojantis.

Stengsiuosi būti labiau šaulys – per metus dalyvausiu bent dvejose pratybose, bent du kartus patrelinuosiu su policija, dalyvausiu rinktinės šaudymo pratybose kaip pagalbinkas, jei tik paims. Bent du kartus duosiu kraujo, skaitysiu užsiprenumeruotą „Trimtą“, skirsiu 2% Lietuvos šaulių sąjungai.

Gal neatrodo kaip daug veiklos. Bet jei kiekvienas tesėtų bent po tokį pažadą, būtų gal nebloga pradžia, kaip vieniems narystės metams? ×

KĄ REIŠKIA LAISVĖ ANTRAI KARTAI NUO SAUSIO 13-OSIOS ĮVYKIŲ?

Kalbino Eglė Vėbraitė

Nuotraukos iš Marijos ir Radvilės
asmeninių archyvų

Metų pradžia visada pasižymi patriotiškumo ir pilietiškumo jausenomis. **Sausio 1-oji – Vėliavos diena**, įsibėgėjus mėnesiui **minime Sausio 13-osios įvykius**, vasarį sveikiname Lietuvą su valstybės atkūrimu – šiemet net šimtuojū! Visų šių švenčių kontekste nusprendėme pasikalbėti su ypač aktyviomis LŠS Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės jaunosiomis šaulėmis. 2017 m. vasarą jos dalyvavo pilietinėje moksleivių stovykloje, kurią organizavo Pilietiškumo, demokratijos ir teisės programos centras. Stovykla buvo daugiatautė, o jos metu, rugpjūtį, buvo kuriamas dokumentinis filmas „Antroji karta nuo Sausio“. Jame nepriklausomoje Lietuvoje gimę lietuviai ir Lietuvos rusų, lenkų jaunuoliai pasakojo, kokias mintis ir jausmus jiems sukelia Sausio 13-osios įvykiai, ką jiems reiškia Laisvė. Apie patirtus įspūdžius stovykloje ir filmavimo aikštelėje pasakoja **Radvilė** ir **Marija**.

Visų pirma tradiciškai paklausiu – kas jus atvedė į Šaulių sąjungą?

Radvilė: Į Šaulių sąjungą atėjau vedama noro sustiprinti savo patriotiškumą. Man Šaulių sąjunga davė labai daug įvairių patirčių: stovyklose mokomės kurti laužus, orientuotis aplinkoje, kalbame apie Šaulių sąjungos istoriją ir Lietuvos praeitį, dalyvaujame įvairiuose renginiuose, žygiuose.

Marija: Šaulių sąjungai priklausau beveik keturis metus. Nuo mažens buvau mokyta, kad reikia puoselėti ir mylėti savo gimtąjį kraštą, todėl po pirmos šaulių stovyklos, kurioje dalyvavau, supratau, kad Šaulių sąjunga yra tai, ko man trūko. Per šį laiką susiradau daug draugų, dalyvavau stovyklose, orientacinėse varžybose Estijoje, šokau parašiotu, išmokau disciplinos ir atradau save.

Kuo Šaulių sąjunga traukia jaunimą?

Radvilė: Mane prisijungti prie Šaulių sąjungos pakvietė draugė. Šauliai aktyviai dalyvauja įvairiuose renginiuose, todėl aplinkiniai matydami jaunuolius su tvarkingomis uniformomis ir plačiomis šypsenomis susidomi – taip mūsų skaičius vis auga. Žinoma, nereikia pamiršti ir patriotiškumo, nes jauni žmonės, kuriems svarbi jų šalis, visada nori mokėti apsiginti ir ginti tai, kas jiems svarbu.

Marija: Mano nuomone, jaunuoliai prisijungia, nes nori žinoti, kaip galima prisidėti prie savo krašto saugojimo, Šaulių sąjungoje mes susipažįstame su kariuomenės ypatumais ir išbandome save įvairiose veiklose.

Pakalbėkime apie pilietinę moksleivių kino stovyklą. Kaip nusprendėte joje dalyvauti? Ką veikėte?

Radvilė: Per Šaulių sąjungą gavome pasiūlymą, kvietimą dalyvauti stovykloje. Sužinojusios apie ją daugiau – susidomėjome dar labiau. Dėmesį patraukė tai, kad stovykloje kursime filmą ir susitiksime su Vytautu Landsbergiu. Nė kiek nenusivylėme. Stovykloje buvo labai daug įvairių veiklų. Pirmąją dieną susipažinome su visais, pasikalbėjome, ko tikimės iš stovyklos. Kadangi stovyklos tikslas buvo sukurti dokumentinį filmą apie tai, ką mums reiškia Sausio 13-oji, žiūrėjome daug filmų, juos aptardavome, diskutuodavome – bandėme įsijausti į to meto įvykius, į tai, ką žmonės jautė, patyrė. Vieną dieną vyko į Vilnių, į LR Seimą bei LRT studiją, ten mums daug pasakojo apie praėjusius įvykius, kai kurie pasakojimai tikrai sukrėtė... Susitikome su Egle Bučelyte, kuri pasidalijo savo patirtimi, parodė mums trumpą filmą, kurį žiūrint vos galėjau sulaikyti ašaras.

Marija: Galiu papildyti, kad vienas iš žiūrėtų filmų apie Sausio 13-osios įvykius buvo režisieriaus Vytauto V. Landsbergio. Įstrigo tai, ką jis mums sakė – kad šios temos nereikia vengti, nereikia liūdėti apie ją kalbant, reikia džiaugtis kad esame laisvi ir aš tam pritariu.

Minėjote, kad stovykloje turėjote galimybę bendrauti ir dirbti su žinomu rašytoju, režisieriumi Vytautu V. Landsbergiu. Kokį įspūdį jis jums paliko?

Radvilė: Vytautas V. Landsbergis pasirodė labai įdomus, jis moka sudominti, todėl visos stovyklos metu jo klausydavau labai įdėmiai.

Marija: Tai – labai įdomi asmenybė. Stovyklos metu draugiškai bendravo su mumis, tačiau, jei reikėdavo, pasakydavo dalykus ir rimtai, sudrausmindavo, jei filmavimo metu trūkdavo drausmės.

Kaip sekėsi bendrauti su kitais stovyklos dalyviais?

Radvilė: Man su kitais stovyklos dalyviais bendrauti sekėsi gana sunkiai, dauguma jų buvo rusakalbiai, tačiau vis tiek pavyko susirasti naujų draugų, su kuriais bendrauju ir dabar.

Marija: Stovyklos dalyviai buvo iš visų Lietuvos vietovių, todėl buvo įdomu su jais pabendrauti, susiradau naujų draugų, su kuriais, kaip ir Radvilė, toliau bendrauju.

Ar esate patenkintos galutiniu rezultatu – dokumentiniu filmu „Antroji karta nuo Sausio“?

Radvilė: Labai džiaugiuosi tuo, ką sukūrėme stovyklos metu, nors lengva tikrai nebuvo.

Marija: Dokumentinis filmas išėjo daug geresnis, nei mes tikėjomės. Kadangi stovykla buvo vasaros gale, neturėjome sąlygų pavaizduoti sausio mėnesio oro, todėl

apsistojome ties dokumentinio filmo idėja. Kaip ir minėjau anksčiau, žiūrėjome filmą apie tos nakties įvykius, daug diskutavome, todėl įsijausti nebuvo labai sunku. Nors, kai pradėjome filmuoti, turėjome ateiti į kambarį, atsisėsti prieš kamerą ir atsakyti užduotus klausimus. Kadangi prieš tai klausimų nežinojome, buvo šiek tiek neramu, bijojau pasimesti.

Ką gi vis dėlto jums reiškia Sausio 13-oji? Patriotiškumas?

Radvilė: Sausio 13-oji man reiškia laisvę, o patriotiškumas – tai drąsa ir meilė savo gimtajam kraštui.

Marija: Patriotiškumas – man labai svarbi sąvoka. Kiekvienas tai suprantame skirtingai, bet man tai yra meilė ir pagarba Tėvynei. Sausio 13-oji man yra diena, kai aš dėkoju, kad esu laisva, aš džiaugiuosi, kad dabar galiu priklausyti Šaulių sąjungai, išdidžiai nešti trispalvę ir laisvai giedoti himną.

Kaip manote, kodėl kitiems gali pritrūkti ryžto eiti ginti savo valstybės?

Radvilė: Galbūt jie pakankamai nemyli savo šalies? Žmogaus gyvybė yra pati vertingiausia ir tikrai ne kiekvienas galėtų rizikuoti savo gyvybe dėl laisvės.

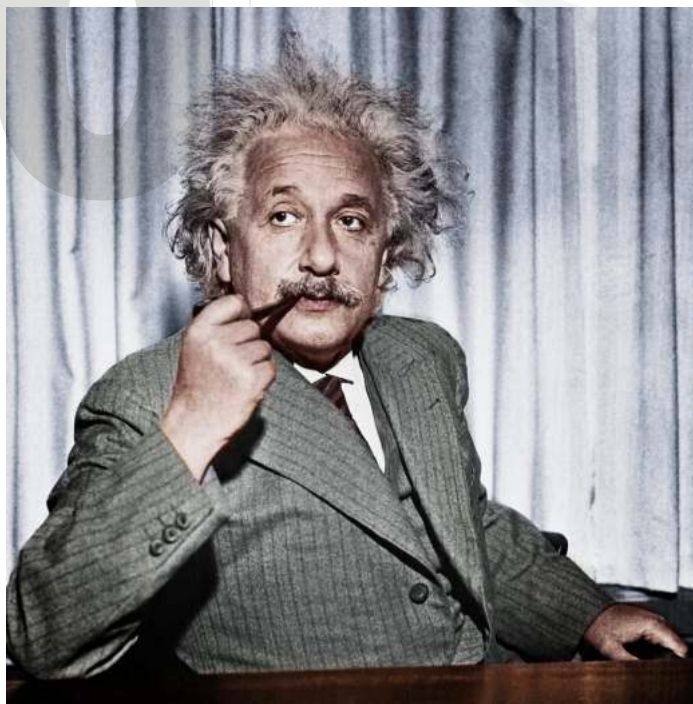
Marija: Manau, kad skirtingi žmonės užauga skirtingose aplinkose, su skirtingomis vertybėmis, todėl ne kiekvienas supranta gimtojo krašto svarbą. ×

RADIJO SPORTAS – TECHNINIŲ ŽINIŲ IR KŪRYBIŠKUMO REIKALAUJANTIS HOBIS

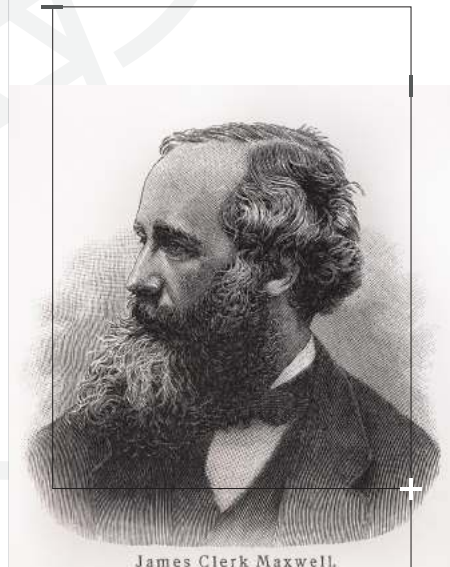
Karolina Vaičiūnaitė (LY5XX)

1997 m.

įsikūrusi KTU studentų korporacija „TauTiTo“ į savo gretas buria studentus, pasiryžusius tęsti lietuvių inteligentų tradicijas ir rūpintis savo tauta, kalba, Tėvyne, valstybe. Korporacijos pavadinimas „TauTiTo“ apjungia kertinius jos veiklos principus – TAUtiškumą, TIkėjimą, TObulėjimą.

„Telegrafas yra panašus į labai ilgą katę. Jūs patraukiate jos uodegą Niujorke, o katė sukniaukia Los Andžele. Bevielis ryšys veikia lygiai taip pat: jūs išsiunčiate signalus čia, jie priima juos ten. Vienintelis skirtumas yra tai, kad nėra katės.“
(Albertas Einšteinas)

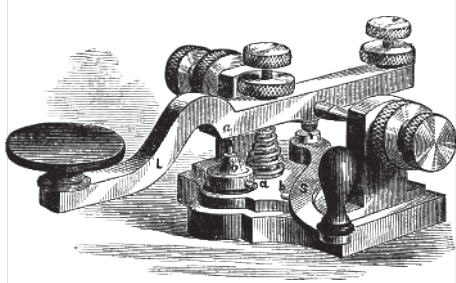

James Clerk Maxwell.

PIRMASIS RADIJO RYŠYS

1873 m. škotų mokslininkas Jamesas Clerkas Maxwellas pristatė knygą „Traktatas apie elektrą ir magnetizmą“, aprašydamas elektromagnetinio lauko teoriją matematinėmis lygtimis. Ši knyga paskatino platesnius elektromagnetinio lauko tyrinėjimus. Maxwello teorija susidomėjo ir italų mokslininkas Guglielmo Marconis, kuris jau 1896 m. pademonstravo kaip veikia jo sukonstruotas radijo aparatas ir užmezgė pirmąjį bevielį ryšį. Tyrimai įsibėgėjo, Marconis pristatė savo išradimą Britanijos vyriausybei, taip pat buvo pakviestas į JAV ir 1902 m. užmezgė dar ir pirmąjį transatlantinį radijo ryšį.

Lietuvoje pirmieji radijo ryšių bandymai prasidėjo 1918 m. Šiauliuose. Daugiausiai prie radijo ryšio sklaidos Lietuvoje prisidėjo prof. Alfonsas Jurskis. Jis buvo vienas Radijo mėgėjų draugijos steigėjų bei jos vadovas, Lietuvos radijo inžinierių sąjungos pirmininkas. Parašė vadovėlius: „Radiotechnika. Pirmoji knyga: Radiotelegrafija“ [1927], „Radiotelefonijos pagrindai“ [1929]. Jo garbei Lietuvos radijo sporto federacija [LRSF] kasmet organizuoja tarptautines jaunųjų radijų varžybas „Prof. A. Jurskio memorialas“.

RADIJO MĖGĖJAI

Pirmasis terminą „mėgėjiškas radijas“ [angl. *Amateur radio*] 1898 m pavartojo amerikietis Leslis Milleris. Jis taip pat sukonstravo paprastą imtuvą ir siųstuvą, tinkamą mėgėjiškam naudojimui, todėl gali būti vadinamas pirmuoju radijo mėgėju. Žinoma, pirmieji radijo ryšiai buvo daromi telegrafu, naudojant Morzės abėcėlę. Laikui bėgant ir vystantis technologijoms buvo pradėtos naudoti ir kitos signalo perdavimo rūšys: balsu [SSB, FM], skaitmena (PACTOR, PSK31, RTTY, TV). Atsirado skirtingos radijo sporto šakos: radijo ryšių sportas, sportinė radijo pelengacija, sportinė palydovinė navigacija.

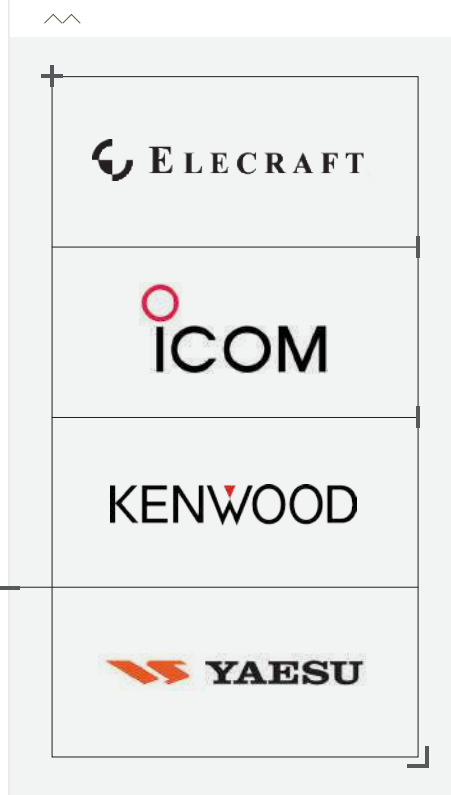
Radijo mėgėjas eteriye yra identifikuojamas pagal savo šaukinį. Šaukiniai įprastai sudaromi iš 4–7 ženklų, o kiekviena šalis turi jai priskirtus pirmus du simbolius, pvz.: Lietuvos radijo mėgėjų šaukiniai prasideda raidėmis LY, Latvijos – YL, Estijos – ES ir t. t. Kitus likusius simbolius radijo mėgėjas gali pasirinkti pats. Pilnas radijo mėgėjo šaukinys gali atrodyti taip: LY9A, EU5WW, YL3GAO. Norint paminėti tam tikras šventes gali būti skiriami laikini proginiai šaukiniai, pvz.: šių metų Vasario 16-osios proga varžybose bus naudojami keletas proginų šaukinų LY100A-Z, skirtų paminėti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį.

RADIJO MĖGĖJŲ ĮRANGA

Siųstuvai-imtuvai [angl. *Transceiver*] bei antena – tai du svarbiausi elementai, be kurių neįsivaizduojama radijo mėgėjo kasdienybė. Kokį siųstuvą-imtuvą pasirinkti priklauso nuo radijo mėgėjo poreikių ir inžinerinių sugebėjimų. Iki XX a. 7–8 dešimtmečio plačiai buvo naudojami pačių mėgėjų rankų darbo siųstuvai-imtuvai. Atgavus nepriklausomybę ir atsidarius užsienio rinkoms, pradėjo populiarėti gamykliniai siųstuvai-imtuvai. Šiuo metu didžiausi siųstuvų-imtuvų gamintojai yra „Yaesu“, „Kenwood“, „Icom“, „Elecraft“.

Dauguma radijo mėgėjų antenas yra linkę gamintis patys. Jos gali būti skirtos artimai, tolimai zonai arba specializuotos konkrečiam atvejui. Jų dydis ir išvaizda

priklauso nuo to, kokiame bangų ruože yra dirbama. Įprastai, trumpųjų bangų diapazonuose naudojami dipoliai arba „yagi“ tipo antenos, o ultra trumpųjų bangų diapazonuose dominuoja vertikalai ir „yagi“.

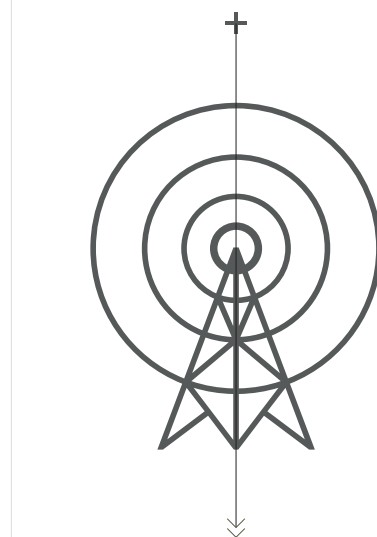

DARBAS ETERYJE

Įsijungęs radijo aparatą radijo mėgėjas du arba daugiau kartų sako „visiems“ [angl. *CQ*] ir savo šaukinį mažiausiai du kartus. Korespondentas, tai išgirdęs, taip pat sako savo šaukinį bent du kartus. Tada, radijo mėgėjas šaukęs „CQ“ pakartoja korespondento šaukinį ir perduoda ryšio signalo raiškumo, stiprumo ir tono įvertinimą [tonas perduodamas tik tada, jei dirbama telegrafu]. Signalo raiškumui įvertinti naudojama skalė nuo 1 iki 5, o stiprumui ir tonui – nuo 1 iki 9. Korespondentas taip pat perduoda savo įvertinimą [raportą]. Jeigu nėra kitos informacijos, kuria norima apsieikti, ryšys baigiamas atsisveikinant ir dar kartą paminint savo šaukinį.

Šiek tiek kitaip bendravimas vyksta varžybų metu: radijo mėgėjas šaukia „visiems varžybose“ [angl. *CQ contest*] ir įprastai perduoda savo šaukinį du kartus. Korespondentas atsako savo šaukiniu. Apsikeičiama ryšio signalo raiškumo, stiprumo ir tono įvertinimu. O tada, priklausomai nuo varžybų, yra perduodama papildoma informacija, pvz.: regiono, geografinės vietovės kvadrato numeris, radijo mėgėjo licencijos išdavimo metai ar tiesiog eilės numeris ryšių žurnale. Ryšys užbaigiamas patvirtinimo frazėmis: „Priimta“, „QSL“ arba „Roger“.

RADIJO RYŠIŲ SPORTAS

Laikui bėgant pradėjo skirtis pačių radijo mėgėjų požiūris į šią veiklą. Vieni mėgėjišką radiją matė kaip laisvalaikio praleidimo būdą, kiti – kaip sporto šaką. Taip atsirado dvi skirtingos sąvokos „radijo mėgėjas“ ir „radijo sportininkas“. Radijo mėgėjas – tai lietuviškas naujadaras [angl. *Amateur radio*, rus. *Radijo liubitiel*], reiškiantis asmenį, kurį domina radijo ryšys ir laiko šį užsiėmimą savo hobiu. Radijo sportininkas – [angl. *Radio sportsman*, rus. *Radijo sportsmien*] apibūdina asmenį, kuris dalyvauja radijo varžybose [radijo ryšių, radijo pelengacijos, sportinės palydovinės navigacijos ir t. t.] ir turi tikslą siekti aukštesnės vietos nei užėmė ankstesnėse to lygio varžybose.

Radijo mėgėjų ir radijo sportininkų veiklai buvo priskirti radijo bangų diapazonai nuo 70 cm iki 160 m bangos ilgio, t. y. nuo 430 MHz iki 1810 kHz. Nuo 70 cm iki 2 m yra vadinami ultra trumpųjų bangų diapazonais, o nuo 10 m iki 160 m – trumpųjų bangų. Skirtingai nuo sportinės radijo pelengacijos, varžybų dalyviai nėra skirstomi pagal amžiaus grupes, tačiau varžosi skirtingose kategorijose ir pogrupiuose. Jos nustatomos pagal darbo rūšį, pvz.: telegrafas, SSB/FM, MIX ir pagal naudojamą galią [iki 5 W, iki 100 W ir virš 100 W].

100 W), yra asmeninė ir komandinė įskaitos. Varžybų trukmė įvairi – nuo 1 valandos iki 2 parų, taip pat varžybos gali vykti etapais skirtingomis dienomis. Didžioji dauguma varžybų yra neakivaizdinės, t. y. dalyviai dirba iš savo namų ar klubo stočių. Vienintelės akivaizdinės trumpųjų bangų radijo ryšių varžybos Lietuvoje – tai „Lietuvos Taurė“, organizuojama Lietuvos radijo sporto federacijos ir KTU radijo klubo nuo 1997 m. Pasauliniu mastu yra organizuojamas prestižinis akivaizdinis radijo sporto komandų čempionatas (angl. WRTC).

Varžybų tikslas – užmegzti kuo daugiau ryšių su skirtingais korespondentais. Signalams siųsti ir priimti yra naudojami radijo aparatai (siųstuvai-imtuvai) bei atitinkamos antenos. Užmegzti ryšiai (angl. QSO) rašomi į ryšių žurnalą (angl. LOG) ant popieriaus arba naudojantis kompiuteriu. Po varžybų ataskaita yra išsiunčiama varžybų organizatoriams, kurie sutikrina duomenis ir paskelbia nugalėtojus.

WRTC

Pats prestižiškiausias radijo sporto renginys – Pasaulio radijo komandų čempionatas (angl. *World Radio Team Championship*), vykstantis kas ketverius metus ir laikoma radijo sporto olimpinėmis žaidynėmis. Šios varžybos startavo 1990 m. Sietle (JAV), o 2018 m. Vokietijoje vyks jau 8-tą kartą. Čempionatas išsiskiria tuo, jog pajėgiausi pasaulio sportininkai tarpusavyje varžosi beveik visiškai identiškomis sąlygomis, t. y. iš tos pačios geografinės vietos, naudodami tokį pat galingumą ir tokias pat antenas. Tokiu būdu pagrindinis pergalės faktorius lieka profesionalumas. Penkiasdešimties komandų, kurių kiekvieną

sudaro du sportininkai, atranka vyksta bent du metus, vertinant potencialių dalyvių rezultatus, pasiektus pagrindinėse tarptautinėse varžybose. Galime tik pasidžiaugti, jog Lietuvos atstovai dalyvavo beveik visose radijo sporto „olimpinėse žaidynėse“, o paskutinėse, vykusiose Bostone (JAV) 2014 m., komanda iškovojo 6-ąją vietą. Šiais metais tie patys KTU radijo klubo sportininkai atstovaus Lietuvą Vokietijoje.

įskaitoje. Nuo 1997 m. KTU RC komanda laimėjo 12 tarptautinių varžybų ir 35 asmeninius laimėjimus. Lietuvos radijo sporto federacija vienija radijo mėgėjų ir radijo sportininkus, kurie siekia sportinių rezultatų Lietuvoje, Europoje, pasaulyje. Jos sudėtyje galima rasti ne tik trumpųjų ar ultra trumpųjų bangų radijo ryšių sporto entuziastų, bet ir sportinės radijo pelengacijos bei „foksoringo“ sportininkų.

RADIJO MĖGĖJŲ ORGANIZACIJOS

Pasauliniu mastu radijo mėgėjus vienija Tarptautinė radijo mėgėjų sąjunga, įkurta 1925 m. Radijo mėgėjų veiklą Lietuvoje prižiūri ryšių reguliavimo tarnyba, kuri išduoda leidimus radijo mėgėjams ir nustato darbo eteryje taisykles. Lietuvoje radijo mėgėjai buriasi į Lietuvos radijo mėgėjų draugiją (LRMD), Lietuvos radijo sporto federaciją (LRSF). Taip pat veikia įvairūs radijo klubai: KTU radijo klubas, VDU radijo klubas, sportinės radijo orientacijos klubas „Pelengas“, radijo mėgėjų klubas „Vytis“ ir kt.

Vienas didžiausių ir seniausių Lietuvoje radijo klubų – KTU radijo klubas (įkurtas 1956 m.). Tai techninio pobūdžio radijo klubas, turintis savo sportinę bazę ir ilgametę patirtį, vystantis ir propaguojantis tradicines radijo sporto šakas.

Sportiniams tikslams naudojama tik savos konstrukcijos radijo aparatūra, kuri yra pastoviai tobulinama. Aukščiausias klubo komandinis pasiekimas – 1966 m. ir 1967 m. užimta pirma vieta Pasaulio tolimojo ryšio čempionate, 2006 m. užimta trečia vieta pasaulyje bendroje klubų

SPORTINĖ RADIO ORIENTACIJA

Radio sportas, tai ne tik sėdėjimas prie radio aparato, eterio klausymasis ir ryšių užmezgimas. Daug aktyvesnė jo rūšis yra „lapių medžioklė“. Tai orientavimosi vietovėje radio sporto šaka, kurioje sportininkai, naudodamiesi kryptiniais radio imtuvais (radiopelengatoriais), miške ieško paslėptų siųstuvų – „lapių“. Varžybos vyksta keturiose rungtyse – radio orientavimosi („foksoringo“), sprinto ir dvejose klasikinėse. „Foksoringo“ rungtyje dalyviai ieško nuolat veikiančių mažos galios radio siųstuvų, kurie girdimi iš nedidelių sričių, pažymėtų žemėlapyje. Sprinto rungtyje yra ieškoma kelių grupių radio siųstuvų, veikiančių skirtingais dažniais. Kiekvieną grupę sudaro penki siųstuvai, veikiantys paeiliui po 12 s (pasikartojančio ciklo trukmė yra 1 min).

Klasikinėse rungtyse penki siųstuvai veikia paeiliui po 1 min (pasikartojančio ciklo trukmė yra 5 min). „Foksoringo“ ir sprinto rungtyse naudojami 80 m ilgio radio bangų ruožo siųstuvai, o klasikinėse – 80 m ir 2 m ilgio radio bangų ruožo siųstuvai. Vien Lietuvoje kiekvienais metais yra suorganizuojamos bent 9 radio orientavimosi varžybos, vyksta atviras Lietuvos čempionatas, moksleivių, miestų pirmenybės. Lietuvos radio orientacininkai taip pat dalyvauja Lenkijos, Estijos, Čekijos, Šiaurės šalių organizuojamose varžybose bei pasauliniuose čempionatuose. Mūsų sportininkai yra ne kartą tapę Europos jaunių ir ROS čempionais, taip pat laimėję Pasaulio SRP Taurę, užėmę prizines vietas tarptautinėse varžybose.

RADIO RYŠIO UŽMEZGIMO KURSAI

Nuo 2016 m. Lietuvos radio sporto federacija kartu su KTU radijo klubu ir KTU studentų korporacija „TauTiTo“ organizuoja radio ryšio užmezgimo kursus, kuriuos sudaro praktinių įgūdžių tobulinimas ir radio mėgėjui reikalingų teorijų mokymasis. Kas savaitiniuose praktiniuose užsiėmimuose mokomės radio ryšių pagrindų: kaip sukonstruoti anteną, pasidaryti telegrafo raktą, taisyklingai dirbti eteryje. Teorinėje dalyje klausomės apie radio bangų sklaidimo ypatumus, mokomės Morzės abėcėlę bei radio mėgėjo licencijai gauti reikalingus klausimus. x

**Šimet kursai vyks
antradieniais nuo 18 val.
KTU radijo klubo patalpose
(Studentų g. 50–242,
Kaunas).**

Numatoma kursų pradžia – vasario mėnuo. Daugiau informacijos apie kursus galite rasti LRSF ir „korp!“, „TauTiTo“ internetiniuose puslapiuose bei „Facebook“ paskyroje.

[/korp.tautito](https://www.facebook.com/korp.tautito)

KĄ REIŠKĖ BŪTI PARTIZANU?

Liongino Baliukevičiaus-Dzūko atvejis

Šarūnas Volungevičius
Vytauto Didžiojo universitetas

11

Lionginas Baliukevičius-Dzūkas – Lietuvos partizanas, palikęs po savęs itin vertingą šaltinį, savąjį dienoraštį

(apimantį laikotarpį nuo 1948 m. birželio 23 d. iki 1949 m. birželio 6 d.), leidžiantį pažvelgti į partizaninio karo Lietuvoje (1944 – 1953 m.) dalyvio, laisvės kovotojo kasdienybę, kartu supažindinantis su jo išgyvenimais, mintimis bei jausmais. Dienoraščio autorius L. Baliukevičius gimė 1925 m. sausio 1 d. Alytuje. Į Dzūkijos partizanų gretas jis įsiliejo 1946 m. rugsėjo 1 d. ir gana greitai (1947 m. vasario 1 d.) dėl savo literatūrinių sugebėjimų, analitinio mąstymo bei pareiškimo buvo paskirtas dirbti Dainavos apygardos Geležinio Vilko grupės štabo viršininku, atsakingu už spaudą ir informaciją. Tų pačių metų antroje pusėje L. Baliukevičius paskiriamas į visos Dainavos apygardos štabą, kur netrukus tapo jo spaudos bei propagandos skyriaus viršininku. Galiausiai 1949 m. gegužės 19 d. jis išrenkamas ir Dainavos apygardos vadu. 1949 gruodžio 24 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdis (LLKS) už nuopelnus ir pastangas apdovanojo L. Baliukevičių-Dzūką II laipsnio Laisvės Kovos kryžiumi. Aukščiausiuoju partizanų apdovanojimu – I laipsnio Laisvės Kovos Kryžiumi (su kardais) – Dainavos apygardos vadas Dzūkas apdovanotas jau po žūties (1950 m. birželio 24 d. naktį), 1950 m. gruodžio 4 d.

Tad pasklaidykime dienoraščio puslapius ir pamėginkime atsakyti į klausimą – ką reiškė būti partizanų? L. Baliukevičiaus surašytos eilutės nepalieka abejonių, kad Dzūkas į partizano kelią žvelgė itin rimtai. Patį partizanavimą, pagrindinę kovą jis matė kaip kone vienuoliško pasišventimo ir svajonių atsisakymo reikalaujantį gyvenimą, neatsiejamą nuo kančios, skaudžių abejonių ir žiaurios kovos už savo ir kitų gyvybę. Tiesa, šie sunkumai galėjo ir užgrūdinti, kaip liudija 1948 m. lapkričio 5 d. įrašas, kuriame lietingos nakties žygio per mišką išsvargintas Dzūkas vis dėlto parašė: „Jeigu šitas vargas manęs nepražudys, turėsiu iš jo daug naudos.“ Būtent sunkumų kentėjimas vardan tikslo ir išskyrė partizanus, atskleidė jų didžiausią stiprybę. Pasak L. Baliukevičiaus: „Mūsų jėga glūdi mūsų sielose, mūsų širdyse, bet ne ginkluose.“ Ypač ryžtingai dienoraščio autorius apie partizanui, jo manymu, būtiną vidinį nusistatymą užsiminė 1949 m. kovo 13 d. ir 27 d. eilutėse. Abiejuose epizoduose akcentuojama, kad nusprendęs prisijungti prie partizanų žmogus privalėjo pratinti save prie minties apie savąją mirtį, galbūt jau greitai užklupsiančią, atsisakyti nuo pastangų išgyventi bet kokia kaina, ypač kitų sąskaita. Visas šis pasiaukojimas kovai su okupantu turėjo pasitarnauti geresnei lietuvių tautos atečiai, tapti Tėvynės meilės, jos gynybos ir vienybės pavyzdžiu ateities kartoms. Žinoma, tokios sąmoningo pasiaukojimo dėl Lietuvos nuostatos buvo būdingos ne vienam laisvės kovotojui ir be tokio nusistatymo apskritai sunku būtų įsivaizduoti partizaninį karą. Ties 1949 m. balandžio 29 d. įrašu, L. Baliukevičius įdomiai apibendrina partizano minčių, vidinės nuostatos kaitą laikui bėgant. Pasak jo, iš pradžių naujokui būna netgi įdomu ir linksma, kadangi viskas nauja, nepažįstama, jaudina. Tačiau jau po vienos ar kelių savačių ateina dvejonės, mintys apie tolimesnį likimą ir mirtį. Dar vėliau kovotojas pamažu susigyvena su naujuoju gyvenimu ir mažiau galvoja apie

savo padėtį, priimdamas nuostatą „kas bus – tas bus“. Tokiu būdu jis laikui bėgant kūnu ir siela įsitraukia į, pasak dienoraščio autoriaus, tarsi „azartinį lošimą“. Dzūkas taip pat rašė suprantantis ypač jaunų partizanų širdyse vykusią sunkią vidinę kovą tarp noro prisidėti prie kovos su nekenčiamu priešu ir nenoro prarasti gyvybės, taip pat jų prisiimamą atsakomybę už artimuosius. Šiems už giminaičio, atžalos prisijungimą prie partizanų grėsė tremtis. Todėl nenuostabu, kad ir pats Dzūkas pripažįsta, jog kartais geriau tiesiog apie nieką negalvoti, o tik, žinant savo darbą ir tikslą, paprasčiausiai dirbti. Tiesa, netrūksta jo dienoraštyje ir ugningo ryžto, išreikšto žodžiais, kone garsiai bylojančiais apie neketinimą pasiduoti, pasiryžimą tęsti kovą nepaisant nieko. Šio, žodžiais išreikšto ryžto aistringumui, regis, gali prilygti tik autoriaus neapykanta kolaborantams ir išdavikams. Tai nestebina, turint omenyje tai, kad būtent sovietų užverbuoti ir infiltruoti agentai buvo atsakingi už bene didžiausią partizanų nuostolių dalį. Ir paties L. Baliukevičiaus dienoraštyje aptinkame ne vieną epizodą, parodantį kaip sunku pagrindžio kovotojui pasitikėti žmonėmis, ypač mažiau pažįstamais ir kokias skaudžias pasekmes galėjo atnešti išdavystės.

Jau pačioje dienoraščio pradžioje autorius teigė juntąs ryškų kontrastą tarp, regis, visų gėrybių pilnos savo praeities gyvenant kartu su šeima ir dabarties, sukurto karo ir okupacijos, kurioje vienintelė jo nuosavybė buvo ginklai, o motina ištremta. Taip pat su liūdesiu pastebima, kaip greitai prabėga laikas gyvenant partizanišką gyvenimą. Pats Dzūkas ties 1948 m. liepos 18 d. įrašu pažymėjo, jog netrukus bus dveji metai nuo jo partizanavimo pradžios, tačiau: „Atrodo, kad nuolatinis įtempimas, pavojai padaro tai, kad mūsų gyvenimo įvykiai pro mūsų akis, sąmonę praslenka taip, kaip keleiviui lekiančiame traukinyje kaimai, kryžkelės, kalneliai...“ >

Dienoraščio eilutėse užfiksuoti partizano Dzūko puoselėti troškimai gana paprasti: ramybė ir visapusis jauno žmogaus gyvenimo realizavimas, laisvas klajojimas vietoje sėdėjimo užsidarius bunkeryje, nepastebint, kaip greitai bėga laikas. Tiesa, Dzūkas užrašė ir kito patyrusio, apie 46 metų amžiaus partizano norus. Artojo slaplyvardį pasirinkęs kovotojas, greta to, kad labai jaudinosi dėl savo ištremtos žmonos ir vaikų, likusių be abiejų tėvų, pasak dienoraščio autoriaus, nuolat svajojo apie ramų darbą savo ūkyje, žemės arimą, gyvulių šėrimą. Dar galima pridėti, kad minėtasis troškimas vėl imtis žemės ūkio darbų galėjo reikšti ne tiek tiesiogiai pačios minėtosios veiklos, kiek apskritai laisvo žmogaus, ūkininko gyvenimo ilgesį. Buvimas partizanų gretose reiškė nuolatinį, kasdienį gyvenimą ir veikimą kartu su didesne ar mažesne bendražygių, kovos draugų grupe. Natūralu, kad bendras veikimas mirtino pavojaus, kovos sąlygomis suformavo itin tamprus ir stiprius draugystės ryšius su bendražygiais ir ryškų bendrumo jausmą su ginkluoto pasipriešinimo dalyviais apskritai. Todėl nenuostabu, kad L. Baliukevičiaus-Dzūko dienoraštyje pastebime daug susirūpinimo

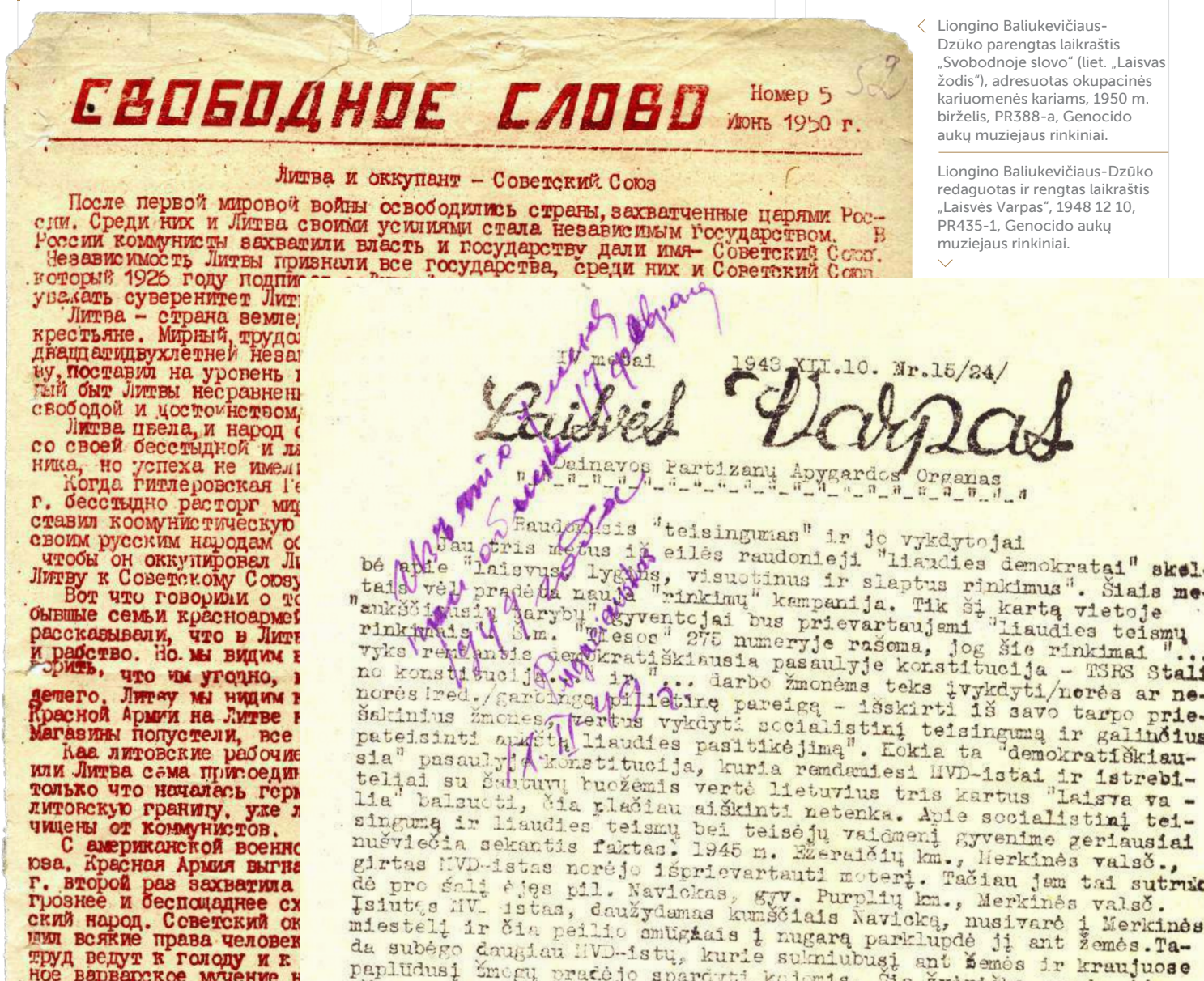
dėl kovos draugų likimų. Bene ryškiausiaj emocijnį krūvį savyje neša eilutės, kuriose su liūdesiu aprašomos partizanų žūtys. 1949 m. vasario 9 d. įrašė L. Baliukevičius pripažino, jog vienuomoje dažnai galvojo apie žuvusius bendražygius. Dažnai apie juos galvojo bei kalbėjosi „juos paeiliui išskaičiuodami“ ir kiti partizanai. Netekties skausmas ypač juntamas kalbant ne tik apie bendražygio, bet ir artimo draugo Vaclovo Voverio-Žaibo žūtį – šioje vietoje dienoraščio eilutės pilnos jautraus apgailestavimo ir ilgesio. Tiesa, šis epizodas ne mažiau liudija ir tai, kokia nuoširdi draugystė galėdavo užsimegzti tarp bendražygių kovotojų. Dienoraštyje matyti, kad L. Baliukevičių nuoširdi draugystė jungė ir su Adolfu Ramanausku-Vanagu.

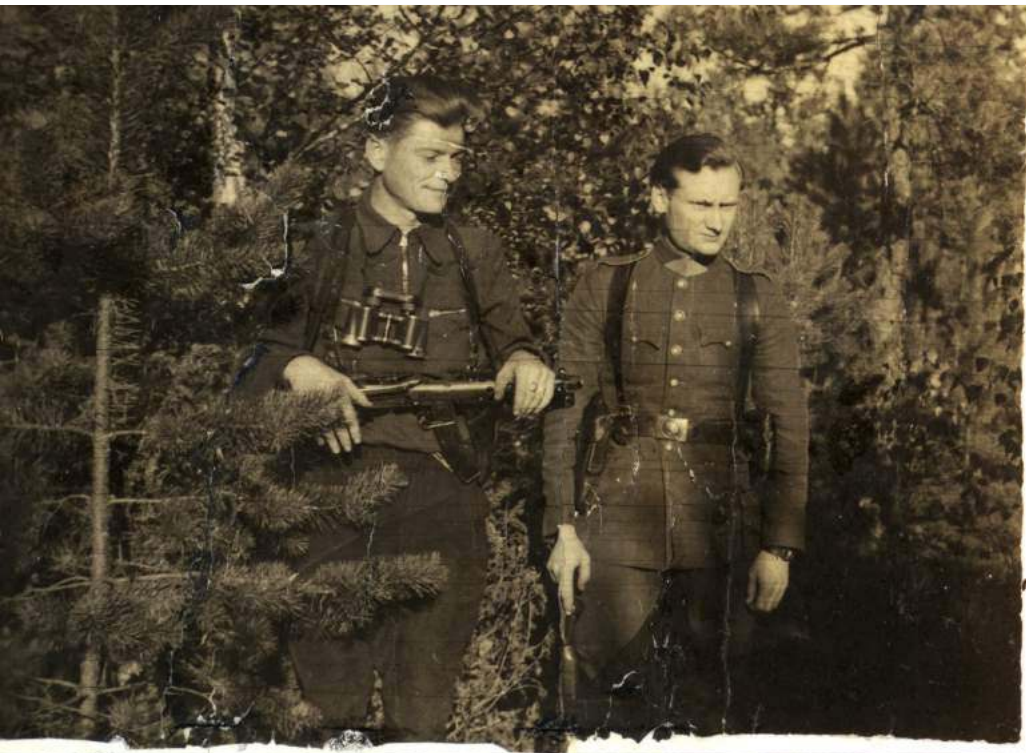
Dar vienas dienoraštyje ryškiai atsispindintis partizaniško gyvenimo simbolis yra gyvenimas požeminėse slėptuvėse – bunkeriuose. Jau pačioje dienoraščio pradžioje, 1948 m. birželio 24 d. įrašė matome labai vaizdingą epizodą. Tą lietingą dieną pro bunkerio lubas kaip pro rėtį ant vyrų galvų, lovų ir popierių veržėsi vanduo, kurį stengtasi „izoliuoti“ ant antrojo aukšto lovos išdėliojus visus turėtus

puodelius ir indus. Padėties nepagerino ir į bunkerį atėję trys sušlapę partizanai, nes 2 x 5 m peršlapusioje žeminėje, kęsdami drėgmę ir tvankumą glaudėsi jau iš viso šeši vyrai (įskaitant Dzūką). Tvankumas bene dažniausiai dienoraščio eilutėse minimas gyvenimo bunkeryje nepatogumas, ypač pasunkėdavęs, kuomet dėl grėsmės būti aptiktiems tekdavo ilgą laiką sėdėti jame visiškai užsidarius. Nuo ilgo sėdėjimo bunkeryje akys atprasdavo nuo dienos šviesos, todėl dieną lauke kelias valandas ašarodavo. Šalia oro trūkumo, taip pat dažnai skundžiamasi drėgme ir purvu, o visi šie veiksniai kartu, dar pridėjus patalpos ankštumą, šaltį ir blusus virsdavo itin sunkiu išbandymu. Didelis blusų kiekis yra viena pastebimiausių dienoraštyje aprašytų higienos problemų, nedavusių partizanams ramybės. Nenuostabu, kad dienoraščio autorius lygino sveikatą gadinusį sėdėjimą bunkeryje su kalėjimu. 1948 m. spalio mėnesį Dzūkui teko praleisti kelias dienas sename bunkeryje, kurio sienos buvo apipuvusios, supelijusiais ir nuplyšinėjusiais popieriais, pajudusiomis nuo smarkiai rūkstančios žibalinės lempos lubomis. Galima pastebėti, kad ne vienoje dienoraščio vietoje bunkeriai ironiškai

Longino Baliukevičiaus-Dzūko parengtas laikraštis „Svobodnoje slovo“ (liet. „Laisvas žodis“), adresuotas okupacinės kariuomenės kariams, 1950 m. birželis, PR388-a, Genocido aukų muziejaus rinkiniai.

Longino Baliukevičiaus-Dzūko redaguotas ir rengtas laikraštis „Laisvės Varpas“, 1948 12 10, PR435-1, Genocido aukų muziejaus rinkiniai.

Dainavos apygardos štabo Spaudos ir propagandos skyriaus viršininkas Lionginas Baliukevičius-Dzūkas (dešinėje) su Juozu Gegužiu-Diemedžiu, 1948 m., PF1003, Genocido aukų muziejaus rinkiniai.

jvardijami tiesiog „skylėmis“. Tuo tarpu autoriaus neblogai įvertintame bunkeryje buvo galima bent susilenkus vaikščioti, sienos išklijuotos tapetais, o gultai su čiužiniais ir antklodėmis. Kitas neblogai įvertintas bunkeris pasižymėjo vaikščioti stačiam leidusiomis lubomis, maža krosnele ir žibalu kūrenama vorykle.

Tiesa, nemažiau dienoraštyje epizodų, leidžiančių pažvelgti į L. Baliukevičiaus vidinę psichologinę savijautą. Atkreiptinas dėmesys į eilutes, kuriose autorius pripažįsta, jog jį, ypač būnant vienumoje, dažnai užklumpa melancholiška nuotaika ar net apatija. Tuomet, galvoje be perstojo sukantis įkyrioms mintims, jis visiškai nerasdavo jėgų dirbti, veikti, kartais net ir kryptingai galvoti. Viename epizode Dzūkas pripažįsta, kad sėdint bunkeryje jam dažnai pasigirsta tarsi kažkas artėtų prie jo žeminės. Daug apie įkyrų nerimo jausmą atskleidžia ir keli epizodai, kuriuose dienoraščio autorius pasidalina pastebėjimais apie tai, kaip jį, o gal ir kitus partizanus, nerimas netikėtai užklupdavo tada, kai rodėsi, kad jų gyvenime atsirado bent kiek daugiau laimės, sėkmės ar ramybės. Tuomet geliantis, nuotaiką gadinantis ir ramybę išsklaidantis jausmas tarsi sakydavo, kad jiems negali sektis, jog netrukus viskas pakryps į blogąją pusę, ir tarsi versdavo laukti kažkokios neapibrėžtos nelaimės. Tokia būklė, ko gero, buvo suprantama gyvenimo nuolatiniame pavojuje, neturint vietos, kur būtų galima ilgesnį laiką pailsėti, niekada negalint jaustis visiškai saugiam pasekmė.

Ne mažiau svarbu nei parodyti, kokie kasdieniai sunkumai, neraminančios mintys ar baimės kankino laisvės kovotojus, yra ir pasistengti bent iš dalies atskleisti, kas į jų gyvenimą galėjo atnešti džiugesio, linksmumo. Nuvyti nemalonus mintis padėjo tinkamas laisvalaikio praleidimas. L. Baliukevičiaus dienoraštis leidžia šiek tiek pažvelgti ir į šią partizanų kasdienio gyvenimo sferą. Tarp laisvalaikio praleidimo būdų, atsispindinčių dienoraštyje, pirmiausiai galima būtų išskirti lošimą kortomis, dainavimą ir ypač tarpusavio diskusijas apie tokius dalykus kaip religija, visuomeninis gyvenimas, užsienio politika, socialinės problemos, buvusios nepriklausomos Lietuvos partijos ir jų rietenos, ir t. t., o taip pat – radijo klausymąsi ir skaitymą. Gyvas džiaugsmas juntamas, kuomet eilutėse aprašoma kaip nepasitvirtino gandai apie kovos draugų žūtį. Pakelti nuotaiką galėjo ir malonūs prisiminimai apie praeitį. Kaip didelė laimė tiek dienoraščio autoriui, tiek ir, ko gero, daugumai partizanų buvo galimybė nusiprausti pirtyje ir pasikeisti drabužius, ypač turint omenyje gyvenimo sąlygas bunkeriuose. Ilgo laiko tarpo praleidimas bunkeryje malonumu paversdavo ir pasivaikščiojimą žygio metu, arba paprasčiausią pasimėgavimą saulės šiluma ir grynų miško oru. Svarbiu geros nuotaikos šaltiniu L. Baliukevičiui-Dzūkui buvo ir gerai besiklostantis darbas rengiant ir leidžiant pagrindinę spaudą. Praskaidrinti nuotaikai partizanams, kaip ir paprastiems žmonėms, be abejo, pasitarnaudavo humoras, pajuokavimai. Galiausiai, negalima pamiršti

Dienoraščio eilutėse užfiksuoti partizano Dzūko puoselėti troškimai gana paprasti: ramybė ir visapusiškas jauno žmogaus gyvenimo realizavimas, laisvas klajojimas vietoje sėdėjimo užsidarius bunkeryje, nepastebint, kaip greitai bėga laikas.

ir paprasčiausių gerų, draugiškų santykių su bendražygiais reikšmės. Pavyzdžiui, 1949 m. kovo 14 d. L. Baliukevičius pasakojo, kaip po dėl išdavystės patirtų skaudžių netekčių, jam pavyko bent truputį pataisyti nuotaiką pabendraurus su bendražygiais, jo žodžiais, maloniais ir nuoširdžiais vyrais, nestokojančiais sąmojo ir humoro jausmo.

Žinoma, visa tai, kas išsakyta aukščiau tėra palyginti nedidelė dalis to, ką mums gali papasakoti L. Baliukevičiaus dienoraštis apie tai, ką reiškė būti partizanų. Nors šis šaltinis visų pirma atspindi vieno konkretaus laisvės kovotojo patirtį, tačiau taip pat bent iš dalies leidžia artimiau pažinti ir Lietuvos partizanų patirtus išgyvenimus apskritai – tiek fizinius, tiek ir psichologinius iššūkius, lydėjusius juos kovos dėl šalies laisvės kelyje. x

Parengta pagal:

Liongino Baliukevičiaus – partizano Dzūko dienoraštis: 1948 m. birželio 23 d. – 1949 m. birželio 6 d. Parengė Algis Kašėta. Vilnius: Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, 2002.

Gaškaitė, Nijolė, Dalia Kuodytė, Algis Kašėta ir Bonifacas Ulevičius. *Lietuvos partizanai 1944-1953 m.* Kaunas: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, 1996.

Girnius, Kęstutis K. *Partizanų kovos Lietuvoje.* Fotografuot. leid. Vilnius: „Mokslo“ leidykla, 1990.

KAIP „SAJA“ ĮGYVENDINA ŠAULIŠKĄ PRIESAKĄ „ŠVIESKIS IR ŠVIESK“?

Romas Jonaitis ir Vidmantė Nareckaitė
Nuotraukos iš „Sajos“ archyvo

Lietuvos studentų šaulių korporacijos „Saja“ šūkis – „**Saja – tai, kas sieja mus – Tėvynės meilė ir šauliškumas!**“. Dėl Tėvynės meilės viskas aišku. Kiekvienas šią meilę įsivaizduojame ir reiškiame skirtingais būdais. Tačiau norint būti geriau suprastais, apie šauliškumą derėtų išsiplėsti. Šauliškumas turi du pradus, tai yra vaizduojama netgi ant Šaulių sąjungos emblemos – tai ginklas ir trimitas. Ginklas simbolizuoja šaulių pasiryžimą prireikus stoti į kovą su bet kuo, kas mėgins glemžtis mūsų žemę ar kitaip engti mūsų kraštą. O štai trimitas yra tas ginklas, kuris stiprina visos tautos dvasinį stuburą ir kelia tautos moralę. „Saja“ – akademinės bendruomenės dalis. Jos intelektualumą simbolizuoja pilka spalva, o trimitas ir tautos bei savo pačių dvasios ugdymas – pirminis siekis.

Dėl šios priežasties rudenį buvo įkurtas už savišvietą atsakingas „Sajos“ organizacinis padalinys – „Sajišvietos sajitetas“. Šis sajitetas vadovaujasi vienu iš pagrindinių šauliškų priesakų – „Švieskis ir švieski!“. Sajūnai, suprasdami, kad norint nešti šviesą į visuomenę bei taip ją ugdyti, rodant gero šauliškumo pavyzdį, reikia, visų pirma, pasirūpinti savo šviesos kurstymu. Siekiant įgyvendinti šį siekį, „Sajišvietos sajitetas“ įsipareigojo kas mėnesį organizuoti šviečiamojo pobūdžio renginius, skirtus vidinei „Sajos“ auditorijai. Pradedant nuo spalio mėnesio, kada Vilniaus skyriaus „Sajos“ gretas papildė naujokų būrys, buvo pradėti organizuoti debatai, iki šiol jų įvyko trys. Temos jiems gimsta spontaniškai, dažniausiai jų pasirinkimui įtakos turi aktualūs politiniai sprendimai ar įvykiai, kurie Lietuvoje ar Europoje sukelia stiprias reakcijas, daugumos pasipiktinimą. Pirmoji debatų kova „Ar nacionalizmas yra XXI a. gėda?“ pareikalavo ilgo domėjimosi kaupiant žinių bagažą apie dabartinį nacionalizmą, jo bruožus ir apraiškas šiuolaikinėje Europoje ir Lietuvoje. Pavyzdžiui, antrųjų debatų temą „Kas svarbiau: neliečiamas tautos didvyrių autoritetas ar istorija, apie kurią galima kalbėtis be jokių tabu?“ įkvėpė

Rūtos Vanagaitės pasisakymai apie Lietuvos karininką, partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą, visuomenėje sukėlė diskusijų audrą. Tąkart debatų dalyviai, kovoję tautos didvyrių pusėje buvo pasikausę stipriais argumentais, todėl neginčijamai laimėjo žodžių mūšį. Na, o sausio mėnesio debatai vyko itin nauja ir aktualia tema, kuri visuomenėje sukėlė itin daug emocijų: „Alkoholio kontrolės įstatymai Lietuvoje – už ar prieš?“. Šįkart sajūnai, kovoję už įstatymų pataisas, įtikino klausytojus, kad kontrolės įstatymai padės pagrindą keičiant lietuvių alkoholio vartojimo įpročius ir kultūrą.

Debatatai, kaip savišvietos forma, „Sajoje“ buvo pasirinkti neatsitiktinai ir tai, kaip jie organizuojami, irgi nėra atsitiktinumas. Galvojant, koks geriausias būdas būtų įtraukti kuo didesnę „Sajos“ bendruomenės dalį į savišvietos renginius, debatai ir jų organizavimo formatai pasirodė tinkamiausias dėl kelių priežasčių. Visų pirma, pats debatų principas yra interaktyvus: čia nėra vieno lektoriaus, kuris „viską žino“ ir belieka jo klausytis, o išliekamoji vertė priklauso nuo to, kaip lektorius sugebėjo įdomiai ir suprantamai viską pateikti, arba nuo to, kokie susikaupę buvo jo klausytojai. Debatus „Sajoje“ nuo pat temos identifikavimo iki pat pačių debatų dienos kuria pati „Sajos“ bendruomenė. Viskas prasideda nuo temos generavimo. Tema dažniausiai yra generuojama per vienokio ar kitokio formato pasitarimus, kur visi gali siūlyti savo temą, kuri jiems atrodo aktuali ir įdomi. Temos pasirinkimas skatina apsižvalgyti aplinkui ir įdėmesniu žvilgsniu pažvelgti į vykstančius įvykius Lietuvoje ir pasaulyje, taip pat bendrai priimta tema tampa „sava“ ir dėl to labiau įtraukia. Vėliau, jau identifikavus temą, vyksta pasiruošimo etapas, kuriame taip pat yra įtraukiami visi, ne tik debatų dalyviai, bet ir klausytojai. Socialinio tinklo „Facebook“ pagalba sukuriamas renginys, kuriame trumpai pristatoma būsimų debatų tema. Taip pat, šis renginys tampa pasiruošimo debatams platforma, kadangi ten talpinama aktuali debatų temai informacija, kurią gali pasiekti ir skaityti visi. Taip pat, visi, o ne tik debatų organizatoriai (-ė) yra skatinami renginyje dalintis aktualia medžiaga, susijusia su debatais. Taip visiems yra sukuriamas platesnis ir išsamesnis požiūrių spektras, kuris parodo platesnę nagrinėjamos temos problematiką. Ir galiausiai patys debatai – kaip jau minėta

anksčiau, pagrindinė debatų stiprybė yra jų interaktyvumas ir tai, kad jie įtraukia visus susirinkusius: tiek debatuojančias puses, kurios išsako konkuruojančius požiūrius bei įvairiais argumentais bando nurungti priešingą komandą, tiek ir klausytojus, kurie turi įdėmiai sekti tai, ką sako debatuojančios pusės, kadangi jie balsuodami turės nulemti, kuri pusė laimės, o jų balsas negalės būti nulemtas asmeninėmis simpatijomis ar išankstine nuomone – kiekvienas klausytojas turi balsuoti atsižvelgdamas į tai, kuri pusė geriau ir išsamiau grindė savo argumentus. Tokiu būdu ir klausytojas tampa savotišku debatų dalyviu, kadangi ir pats gali užduoti klausimus bei pateikti savo argumentus.

Be visų šitų teigiamų savybių, „Sajoje“ organizuojami debatai taip pat ugdo ir daugelį kitų kiekvienam išsilavinusiam asmeniui būdingų bruožų. Tai oratorystė, kritinis mąstymas, klausymosi įgūdžiai, komandinis darbas, sykiu išlaikant ir individualumą, organizaciniai sugebėjimai, pasitikėjimas savimi bei tolerancija naujoms idėjoms. Šis aspektas yra ypatingai svarbus, kadangi visuomenėje dažnai pasitaiko vienapusiško mąstymo pavyzdžių, debatai priverčia pasižiūrėti į įvairius reiškinius ir iš kitos perspektyvos, o tai praplečia akiratį ir praturtina. Be to, debatai – tai garbinga komandinė kova, kurioje laimi abi pusės, nes įgyjama daug žinių apie šių dienų įvykius, politiką, kuri kasdieninėje rutinoje ne visada sukelia didelį susidomėjimą, todėl pasiruošimo procesas verčia pasitempti ir nuolat tobulėti. Nors Europoje debatai turi gana senas tradicijas, kurios siekia dar senovės Graikiją, tačiau Lietuvoje jie vis dar nėra populiarūs. Todėl mokomės, kad „Sajoje“ debatai būtų profesionalūs ir siekiame, kad tai taptų ilgą tradiciją, kuri puoselėja ne tik asmenines savybes, bet ir pilietiškumą bei demokratines idėjas.

Perspektyvoje „Saja“ neketina apsiriboti tik debatų organizavimu, siekiant įgyvendinti šaulišką priesaką „Švieskis ir švieski“. Bus ir yra organizuojami kitokio pobūdžio renginiai, skirti ne tik vidinei „Sajos“ auditorijai, tokie kaip „(Ne) šauliški pasikalbėjimai“, „Lietuviškas identitetas“, „Trakinių partizanai“ ar „Adventas partizaniškai“. „Saja“ visada stengsis būti visuomenės bei šaulių sąjungos priešakyje bei garbingai nešti trimitą į kiekvieno lietuvio širdį ir protą, kad pririnkus kuo daugiau mūsų nepabijotų pakelti ir ginklo už tai, kas mums brangu. x

ISTORINIS ŽVILGSNIS Į ŠAULIŠKUMĄ

Parengė Stasys Ignatavičius

Šaulio vardas gimė Kaune. Tuo vardu buvo pakrikštyti lietuviai piliečiai pasiryžę ginti tėvynę karo ginklu ir ruošti tam, kiek galint neatsitraukiant nuo savo darbo ir savo lėšomis.

Šaulys tai ginkluotas pilietis. Bet šiais trumpais žodžiais ne viskas pasakyta, kas tai yra šaulys ir „šauliškumas“. Šauliškumas turi savo organizaciją, savo etiką, savo žilą istoriją, savo kultūrą ir žmogaus tipą.

Nors Lietuvos šaulio vardas gimė Kaune 1919 metais, bet „šauliškumas“ yra pasaulinis reiškiny, kuris tiek pat senas, kiek žmonijos istorija. Šaulio etika neprieštarauja žmonijos etikai, bet ji yra siauresnė ir griežtesnė. Šaulio tipas, nors įvairus visuose kraštuose ir laikais, bet turi kai ką visiems bendra. Šauliškumas turėjo savo žydėjimo laikus, savo prietemas ir atsigavimus. Pažymėtina, kad visur ir visada, kur jis tarpo, buvo lydimas dviejų sąlygų. Be jų jis žūdavo, joms esant visad atsirasdavo. Tos sąlygos tai laisvė ir tautinė (arba bent padermės) sąmonė.

Daug tūkstančių metų atgal, pirmą kartą kultūros laikais, kiekvienas vyras buvo šaulys. Jis buvo medžiotojas arba ginkluotas klajoklis piemu, pagaliau žemdirbys, šeimos narys ir kartu karys. Tų laikų moteris, laiko dvasios duktė, tradicijos saugotoja, dažnai valdanti ginklą irgi buvo tos pačios kultūros. Ypatingai svarbu pabrėžti, kaip tampa anų laikų šauliškumas susijęs su laisve ir tautine sąmone. Išties pirmųjų kultūrų laikais, tautos buvo laisvos, kaip niekad, kada net stipriausia valstybė yra surišta pasaulio politikos ir ekonominio gyvenimo sąlygų.

Kalbant apie pirmųjų žmonių šauliškumą, kuris lydėjo žmogų nuo pat jo atsiradimo. Kiek galima spręsti iš antropologijos, šauliškumas nebuvo tik urvinis žmogus. Matyt jis atsiradęs tik tuomet, kai žmogus ėmė burtis į didesnes bendruomenes, besirutuliojančias į auklėjančiose sferose savajai kultūrai ir etikai. Požymius, panašius į šauliškumą, randame pas tuos gyvius, kurie gyvena didelėmis bendruomenėmis. Pasižiūrėkim, kaip tikrai šauliškai dirba ir kartu gina savo bendruomenę didžioji skruzdėlė arba kilnioji Amazonės bitė. Gamtoje žino daug panašių įdomių reiškinių. Tokioj analogijoj nėra nieko stebėtina. Čia veikia gilus įgimtas instinktyvus dėsnis, amžius išauklėtas bendruomenės įtakos. Žmoguje sąmonės pasaulis sunkiau apčiuopiamas, nes suderintas su sąmone, kurios likusioj gamtoj nėra. Kreipiame dėmesį, kad gamtos gyviai naudojami idealia laisve ir turi, nors instinktyvų, bet gilų savo bendrijos pajautimą. Dėl to ir tai, ką apibūdinom šauliškumu, apsiireiškia čia ne tik instinktyviai.

ŠAULIŠKUMO PRIETEMOS

Istorijos eigoje dingsta sąlygos, be kurių šauliškumas negali egzistuoti. Tai – tautų laisvė ir jų sąmonė. Viduramžiai: didikai, feodalai ir bajorai kaskart pavergia minias. Jos jau nebe tautų dalis, nes nustoja kurti. Juo giliau į vergovę, juo labiau jos virsta liaudimi. Kur čia šauliškumas? Jo likučius randame ten, kur dar išliko laisvė ir tauta. Didikai slegia liaudį, jie jos laisvės

griovėjai, bet uoliai gina savo laisvę prieš kaskart stiprėjančių valstybės ir karalių despotinę valdžią. Jie slegia minios tautinę sąmonę. Tauta skyla į pavergtuosius ir privilegijuotuosius. Pastarieji monopolizuoja pačią tautą [tauta – tai mes].

Kartu su dvejomis sąlygomis išlieka privilegijuotose ir šauliškumas. Viduramžių riterio tipas turi daug šauliškumo, anot mūsų apibūdinimo. Jis – žemės savininkas, pilietis, gyvena pilyje ar namuose ir yra kardu apsijuosęs. Kilnumas, drąsa, žodžio laikymas, kūno kultūra – tai jo privalumai. Tokie vyrai sudaro krašto karinę jėgą, nors greta jų auga valstybinė jėga su savo kariuomene, kuri su jais varžosi. Tačiau ne riterių šauliškumas pagimdė feodalizmą. Feodalizmas būtų buvęs ir be jo ir būtų buvęs dar žiauresnis, dar baisesnis.

Daug tūkstančių metų atgal, pirmą kartą kultūros laikais, kiekvienas vyras buvo šaulys. Jis buvo medžiotojas arba ginkluotas klajoklis piemu, pagaliau žemdirbys, šeimos narys ir kartu karys. Tų laikų moteris, laiko dvasios duktė, tradicijos saugotoja, dažnai valdanti ginklą irgi buvo tos pačios kultūros.

ŠAULIŠKUMAS ŽŪSTA

Ilgainiui įsigali imperialistinė despotinė valdžia. Kažkur ten, „viršūnėse“, riogso carai, imperatoriai, karaliai ir sultonai apsupti apgailėtinių tarnaujančių didikų, kuriems už jų ištikimybę leidžiama galutinai

pavergti ir išnaudoti liaudį. Didikai virto, nors nebelaiviuoju, bet privilegijuotu luomu. Tautinė sąmonė praryta despotinio imperializmo svaigalo. Žuvo gyvosios tautos vyriausias požymis – jos kūryba. Kūryba vergauja mecenatams. Žuvus laisvei ir tautinei sąmonei, šauliškumas miršta jo paskutiniajam nešėjui – riteriui – stojus vadovauti despoto vergų armijai.

JIS VĖL ATGYJA, NORS IR SLAPTAS

Naujosios istorijos laikais naujoji demokratija stoja kovon už laisvę. Su laisvės aušra nubunda ir tautų sąmonė, o su jais jų palydovas ir gynėjas – šauliškumas. Bet iki pilnos laisvės dar toli. Sporto ir gimnastikos draugijos, garsūs čekų „sakalai“, medžiotojų, sportinio šaudymo draugijos, pagaliau – kultūrinės ir tautinės draugijos, viešosios ar slaptos. Visa tai kūriama vadovaujant slaptai idėjai – atgauti tautos laisvę. Čia vėl tikras šauliškumas su visais savo teigiamais bruožais: laisve, kilnumu, tėvynės meile, kūno ir dvasios jėga, ištverme, kultūra, teisingumu, pasiruošimu karo žygiams. Karinė jėga reiškiasi ne vien ginklais (jų tuo metu labai trūksta), bet idėjiniu pasiryžimu, sąmoninga organizuota drausme, fiziniu pasiruošimu ir paslėptu karo jėgų telkimu.

Gyvenimas patikrino viltį. Slaptas šauliškumas, išmušęs tinkamai istorijos valandai, padėjo atgauti tautų laisvę ir virto didele, viešai pripažinta jėga. Kuo tautinė kultūra ir sąmonė aukštesnė, tuo tvirtiau reikės ir šauliškumas. Atgavus laisvę, šauliškumas įžengė į ketvirtąjį savo istorinio gyvavimo laikotarpį.

DABARTINIS ŠAULIŠKUMAS

Jis ieško naujų kelių pasireikšti. Kiek turime žinių, jis klesti visuose pasaulio kraštuose, kur bent kiek gyvuoja tautos sąmonė. Bet įvairiuose kraštuose jis įsikūnija gan įvairiomis formomis. Labiausia – organizacijų ir santykių su valstybe atžvilgiu. Šauliškumas, kaip žinom, yra glaudžiai susijęs su tauta. Tautos ir valstybės norai teritorijų, ideologijos ir teisės atžvilgiais dažnai nesutampa. Tautos naudojasi laisve tik tiek, kiek sugebėjo gauti valstybėje, kiek geba būti kultūriškai turtingos ir atgavo teritorijos. Valstybių sienos nuolat keičiamos ir „kilnojamos“. Tai priklauso nuo politinių santykių, karinių laimėjimų. Tautų gyvenamos teritorijos keičiasi pamažu, tai priklauso nuo tautų dydžio ir jų jėgų santykio. Nėra valstybės, kurioje tautinė sudėtis būtų visai gryna. Tauta negali išsižadėti savo rungtyniavimo teisių, nes kitaip ji žus. Bet iš kitos pusės, nusižengus prieš demokratiją, sulaužius bendrąją pilietinę teisę irgi turi ilgai nusišalti.

Su laisvės aušra nubunda ir tautų sąmonė, o su jais jų palydovas ir gynėjas – šauliškumas. Bet iki pilnos laisvės dar toli. Sporto ir gimnastikos draugijos, garsūs čekų „sakalai“, medžiotojų, sportinio šaudymo draugijos, pagaliau – kultūrinės ir tautinės draugijos, viešosios ar slaptos.

Mes matėm, kad šauliškumas lydėjo tautybę nuo pat jos lopšio būdamas vyriausiuoju jos laisvės gynėju, dar tais laikais, kai nebuvo net valstybės požymių (tautos buvo, kai dar valstybių nebuvo. Valstybės atsiradusios keitėsi, žūdavo, vėl atsirasdavo). Mes tik galim įsivaizduoti tokią tvarką, kai visai nebus valstybių. Čia netvirtiname, kad taip bus. Tačiau sveika tauta liks amžinai.

Reikia manyti, kad šauliškumas žmogaus sveikajam instinktui giliai įgimtas, laisvės troškimas yra pats tautiškumas. Šauliškume glūdi sveikas instinktyvus asmens troškulys pačiam veikliai dalyvauti tautos laisvės gynime. Tas instinktas tik tuokart bus nereikalingas, jei nusistovės tokia tvarka, kad tautos laisvė per amžius bus užtikrinta. Bet ir tuomet nesibaigs tautų rungtyniavimas. Tačiau jis vyks ne karo būdu ir jame bus reikalinga fizinė atsparumo jėga. Tas instinktas pačiam ginti, budėti, nepaliekant to vien valstybei spręsti, yra brangus savitumas, be kurio miršta tėvynės meilės jausmas. Jam esant, susidaro teigiamas [moralškai ir fiziškai] branduolys, kuris sudaro tautos ateities ištvermės pagrindą.

Demokratija irgi niekada nepašalinis fizinės jėgos būtinybės. Valstybė visada žiūrės į tautos ateitį, stengsis atgaivinti ir pirmykštę laisvę, pirmykščiojo šauliškumo tipą, pritaikant ir tobulinant jį su naujosios kultūros reikalavimais.

Tautos, kurios sugebės sėkmingai išspręsti šauliškumo problemas, užtikrins savo šviesiąją ateitį.

Lietuvoje šauliškumas be bendrųjų, turi savo specifines problemas. Šioje vietoje jų negvildensiu, nes čia svarbu buvo atkreipti dėmesį į jo plačią bendrąją reikšmę. Šauliškumas pas mus dabar skursta, nes tautos sąmonė, nepaisant turimos valstybės, dar yra savo prieblandos angoje. Lietuvos šauliškumas augs ir vystysis kartu su tautine sąmone. Jis tebeprašo, tebelaukia geriausiųjų tautos jėgų paramos, jis grąžins skolą su didele grąža.

Mūsųose šauliškumas iš naujo prabudo „Aušros“ ir „Varpo“ laikais. Šaulio vardas gimė mūsų laikinojoje sostinėje ant Vytauto kalno 1919 metais, atnaujintas bus tikroje sostinėje ant Gedimino kalno, o kada, priklausys nuo mūsų visų, tautiečiai.

LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA PAMINĖTA ČIKAGOJE

Lietuvos šaulių sąjungos CV informacija

2018 m. sausio 14 d. Čikagoje buvo paminėta Laisvės gynėjų diena. Tradiciniu tapo pagarbos ėjimas ir bėgimas Mičigano ežero pakrante – startavome nuo 31-osios gatvės paplūdimio. Prieš ketverius metus šio žygio iniciatoriais buvo Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje nariai. Jie pakvietė prisijungti Čikagos lietuvių bėgimo klubo ir Čikagos skautų vietininkijos narius. Ketvirtasis renginys buvo gausiausias dalyvių skaičiumi. Nors spaudė šaltukas, bet dalyvių nuotaika buvo puiki. Visų veiduose švytėjo šiluma, meilė, vieningumas, nuoširdumas. Šaulių rankose plazdėjo trispalvės ir žygio vėliava. Optimistiškai nusiteikęs generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius paskelbė renginio pradžią. Gavę nurodymus apie trasą ir distancijas visi startavo. Po ėjimo ir bėgimo kiekvienam buvo įteikti net 2 atminimo medaliai. Vėliau visus šildė išeivių šaulių paruošta 4 rūšių kareiviška košė, karšti gėrimai. Visi vaišinosi ir dalinosi įspūdžiais. Už šio žygio organizavimą nuoširdžiai dėkojame Lietuvos šaulių sąjungai išeivijoje, Čikagos lietuvių bėgimo klubui, Čikagos skautų vietininkijai ir partneriui – LR generaliniam konsulatui Čikagoje. Ačiū jums, mieli dalyviai, kad ėjote, bėgote, buvote visi vieningi. Mes esame lietuviai nesvarbu, kur gyventume. Mums svarbi Lietuvos praeitis, dabartis ir ateitis.

Sausio 28 d. toje pačioje vietoje laukia dar vienas žygis Klaipėdos krašto atgavimui paminėti. Pradžia 13 val. Visi susidomėję nepamirškite lietuviškos atributikos! x

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS 2018 METŲ TAKLAUS ŠAULIO KURSAS

Nuo 2018-ųjų metų Lietuvos šaulių sąjungoje pradedamas organizuoti Taikliojo šaulio kursas. Jo metu bus rengiami kvalifikuoti šauliai, gebantys efektyviai vykdyti taikliųjų šaulių pareigas, kurso dalyviai lavins taiklaus šaudymo, stebėjimo, atstumų nustatymo ir maskavimosi įgūdžius.

Taikliojo šaulio kurse galės dalyvauti nuo 10 iki 12 šaulių, kurie yra tapę kandidatais arba jau yra paskirti į taikliojo šaulio pareigas.

Dalyvių atranka:

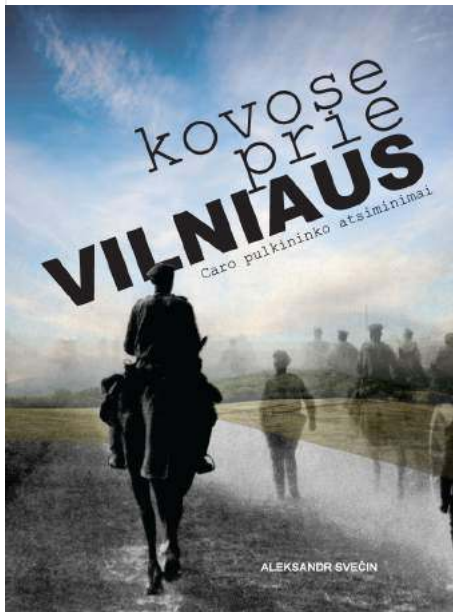
- Kandidatus į taikliųjų šaulių kursą atranka LŠS ŠR karinio rengimo specialistas suderinęs su rinktinės vadu.
- Kurse šauliai dalyvauja su savo ginklu ir gali naudotis savo šaudmenimis (viso kurso metu šaulys turi šaudyti tuo pačiu ginklu).
- Pirmenybė dalyvauti taikliųjų šaulių kurse teikiama tiems šauliams, kurie yra pabaigę Bazinį šaulio įgūdžių kursą ir Ginklo šaulio tarnybai kursą.
- Šauliai su 7.62x51 mm ir 5.56x45 mm kalibro ginklais išskiriami į atskiras grandis.

Visų mokymų trukmė – 101 val. Praktinių užsiėmimų trukmė – 91 val. Taikliojo šaulio kursai 2018-aisiais vyks Jonušo Radvilos mokomajam pulkui priklausančiame Gaižiūnų poligone savaitgaliais po 6–7 val. per dieną, iš viso – 9 dienas.

Kandidatų registracija į kursą vykdoma iki 2018 metų sausio 28 d. per kuopų ir būrių vadus.

Pirmas užsiėmimas įvyks sausio 29 d. 19 val. Nuotoliniu būdu.

Šauliui, sėkmingai baigusiam Taiklaus šaulio kursą, bus įteikiamas kurso baigimo pažymėjimas ir taikliojo šaulio ženklas.

Aleksandr Svečin. KОВОСЕ ПРИЕ ВІЛНІАУС. CARO PULKININKO ATSIMINIMAI

Iš rusų kalbos vertė Vitalijus Michalovskis.
Vilnius: Briedis, 304 p.

Leidykla „Briedis“ pristato serijos „Pirmasis pasaulinis karas“ naujieną – Aleksandro Svečino knygą „Kovose prieš Vilniaus. Caro pulkininko atsiminimai“.

Apie kovas Lietuvoje Pirmojo pasaulinio karo metais žinome nedaug. Galbūt todėl, kad 1914–1918 m. vykusį, daugiau nei 20 mln. gyvybių nusinešusį Didįjį karą, kaip tada jis buvo vadinamas, užgožė po poros dešimtmečių įsiplieskęs dar kruvinesnis Antrasis pasaulinis. Istorikai savo darbuose atskleidžia, kaip šiose, lygiai prieš šimtmetį vykusiose, Didžiosiose skerdynėse judėjo vokiečių kariuomenė, ir kaip iš Lietuvos traukėsi caro imperijos armija, tačiau neretai tai tėra sausi faktai, o ne tų skaudžių įvykių dalyvių žvilgsnis „iš vidaus“. Būtent tokį žvilgsnį pateikia caro kariuomenės pulkininkas, buvęs Suomijos 6-ojo pėstininkų pulko vadas Aleksandras Svečinas. Pulku vadovauti jis pradėjo 1915 m. rugpjūtį prie Ukmergės, o rugsėjį drauge su savo kariais, spaudžiamas vokiečių, Vilniaus apylinkėmis atsitraukė į dabartinės Gudijos teritoriją.

Lietuvoje pabuvęs palyginti neilgai, autorius mini daug mūsų krašto vietovardžių, nuosekliai aprašo savo vadovaujamo

dalinio maršrutą kaimeliais, dvarus, pulko kovas su vokiečiais Maišiagalos pozicijoje ir šiauriau nuo Vilniaus, rusų kariuomenės pergalės ir skaudžius pralaimėjimus. Įvykiai plėtojasi kaip tik tuo metu, kai Kauno fortus sutrupinęs geležinis kaizerio kariuomenės kumštis pradėjo įgyvendinti grėsmingas puolamąsias Vilniaus, paskui – ir Švenčionių operacijas.

Ne mažiau įdomus A. Svečino pasakojimas apie bendras 1915 m. vasaros pabaigos – rudens pradžios rusų kariuomenės nuotaikas per prasidėjusį „didįjį atsitraukimą“. Pulkininkas vaizdžiai aprašo narsius ir bailius savo karininkus, kovą su dezertyrais ir panikuotojais, užsimena apie tyčia save žalojančius karius, atsainų kai kurių vadų požiūrį į pulko turtą. Nors rusams pavyko išvengti apsupties ir vargais negalais frontą stabilizuoti, skaitytojui atsiveria liūdnas vis labiau krinkančios, demoralizuotos caro kariuomenės vaizdas. Nors ši knyga pirmą kartą išspausdinta 1930 m., joje nėra jokios politinės propagandos. Lietuvių skaitytoją ji gali sudominti kaip gyvas Pirmojo pasaulinio karo veiksmų Lietuvos teritorijoje liudijimas. Leidinyje pateikti originalūs žemėlapiai ir keli šimtai iliustracijų.

Ben Macintyre. DVIGUBAS KRYŽIUS. TIKROJI D DIENOS ŠNIPŲ ISTORIJA

Iš anglų kalbos vertė Antanas Šernius.
Vilnius: Briedis, 2018, 360 psl.

Leidykla „Briedis“ pristato serijos „Antrasis pasaulinis karas“ naujieną – Beno Macintyre'o tarptautinį bestselerį „Dvigubas kryžius. Tikroji D dienos šnipų istorija“. Meistriškai parašytoje knygoje autorius pasakoja apie didžiausią ir sudėtingiausią istorijoje karinę invaziją iš jūros vaduojant Vakarų Europą nuo nacių okupacijos.

„D diena“ – 1944 m. birželio 6 d. Vakarų sąjungininkų pajėgų išsilaipinimo Normandijoje kodinis pavadinimas. Tai buvo persilaužimas Antrajame pasauliniame kare ir laimėjimas vykdant didžiausią dezinformacijos kampaniją, kokia kada nors yra buvusi – sumanią apgaule, skirtą naciams įtikinti, kad 150 tūkstančių karių išsilaipinimo vieta bus Kalė ir Norvegija, bet ne Normandija. Dezinformacijos operacijoje dalyvavo visi sąjungininkų karinės žvalgybos padaliniai: Blečlio parko dešifravimo centro specialistai, MI5, MI6, Specialiųjų operacijų tarnyba SOE, CŽV, FTB ir prancūzų *La Résistance* (Pasipriešinimas). Tačiau pati svarbiausia buvo „Dvigubo kryžiaus sistema“ – dvigubų agentų komanda, vadovaujama slapto Dvidešimties komiteto, taip pavadinto pagal romėniško skaitmens „XX“ pavidalą.

Komandos, rengusios „D dienos“ apgaule, branduolį sudarė vos penki šnipai. Tai buvo vienas iš keisčiausių kada nors suburtų karinių darinių: biseksuali laisvo elgesio mergina iš Peru, smulkutis naikintuvo pilotas lenkas, lėbautojas ir plevėsa serbas, beprotiškai lakios vaizduotės ispanas, turintis viščiukų augintojo diplomą, bei isteriško būdo prancūzė, kurios aistringas prierašumas savo šuneliui vos nesužlugdė visos dezinformavimo operacijos. Jų sumanymą nuo katastrofos išgelbėjo šeštasis paslaptinis šnipas, kurio didvyriškas pasiaukojimas šioje knygoje ir atskleidžiamas. Vadovaujami ekscentriško ir talentingo žvalgybos karininko, šie šnipai suregs tokį painų dezinformacijos tinklą, kad įvilioję į spąstus Hitlerio armiją padės saugiai per Lamanšą perkelti tūkstančius karių.

Kiekvienas iš šių dvigubų šnipų buvo savaip narsūs, klastingi, nepastovūs, godūs garbės ar pinigų ir atsidavę savo darbui. Jie nebuvo kariai įprastine prasme, bet jų sukurta meistriška apgaule išgelbėjo nesuskaičiuojamą daugybę gyvybių. Jų slapyvardžiai buvo Bronks, Brutas, Brangenybė, Triratis ir Garbo. Ši knyga – apie juos.

APIE MUS RAŠO

delfi.lt

„Vilniuje vyko bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“ rašoma apie gausų Lietuvos šaulių sąjungos narių dalyvavimą bėgime.

ve.lt

„Sausio 13-ąją ir Sausio 15-ąją minėjo ir išėvija“ rašoma, kaip Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija, Lietuvių šaulių sąjungos [LŠS] išėvijoje šauliai Čikagoje ir Mažosios Lietuvos fondas ir draugija – kartu su kunigu Liudu Miliausku pagerbė 1923 m. Klaipėdos krašto sukilimo ir Sausio 13-osios aukas.

rytas.lt

„Dvyliktokas papasakojo, kodėl Sausio 13-oji jam yra ypatinga diena“ – interviu su Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės jaunuojų šauliu Eriku Lukausku apie tai, ką jam reiškia Sausio 13-osios įvykiai ir patriotiškumas, meilė Tėvynei.

diena.lt

„Šaulių sąjunga steigs padalinius užsienyje“ rašoma apie Šaulių sąjungos planus ir šiuo metu vykstančius procesus, kad Šaulių sąjungos padaliniai būtų sėkmingai įsteigti Vokietijoje ir Norvegijoje.

santarve.lt

„Jaunieji šauliai patriotizmo mokosi ne kalbomis, o darbais“ rašoma apie Lietuvos šaulių sąjungos Mažeikių kuopos jaunųjų šaulių veiklą, motyvus dalyvauti organizacijos veikloje.

kaunodiena.lt

„Trispalvė tautos karių kasdienybė“ išskirtinis interviu apie šaulių veiklą su Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadu ats. kpt. Vytautu Žymančiumi ir karinio rengimo vyr. specialistu vyr. srž. Donatu Vasiliausku.

DOKUMENTAI

Lietuvos šaulių sąjungos veiklą reglamentuojančių norminių dokumentų sąvadas

Eil. Nr.

1. 39

Dokumento rengėjas/

Dokumento pavadinimas

LŠS vado įsakymas „Dėl LŠS vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“

Pasirašymo arba galiojimo data, registracijos numeris

2018-01-22 Nr. 22

NORITE PASIDALINTI NAUJIENOMIS?

redakcija@sauliusajunga.lt
parašykite mums

SVEIKINAME

Šaulius **Algimantą Leoną Černių** 80-ties, **Arvydą Ašmontą** ir **Svajūną Steponavičių** 50-ies metų jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkančios energijos pasirinktame šauliškame kelyje. Ištvėrės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.

Kėdainių P. Lukšio 205-osios kuopos vadė ir šauliai

Šaulius **Janiną Kinkienę** ir **Manių Blaškevičių** 85-ojo, **Oną-Janiną Vilčinskienę** 80-ojo, jaunųjų šaulių būrio vadę **Žaną Laužaitienę** 50-jo jubiliejaus proga. Linkime visiems geros sveikatos, neblėstančios energijos, stiprybės pasirinktame šauliškame kelyje.

Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių 404 kuopos vadas, kuopos valdyba ir šauliai

Šaulį **Petrą Janušauską** 75-ojo jubiliejaus proga. Linkime sveikatos, ilgų ir prasmingų gyvenimo metų.

Šaulę **Deimantę Daujotienę** gražaus 25-ojo jubiliejaus proga. Tegul nepri-trūksta ryžto ir optimizmo siekiant tikslų.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Radviliškio 601-osios kuopos vadas ir šauliai

UŽJAUČIAME

Mirus ilgamečiui šauliui **Romualdui Grabauskui**, sunkią netekties valandą reiškiamo nuoširdžią užuojautą šeimai ir artimiesiems.

Vilkaviškio P. Karužos 406-osios šaulių kuopos vadas, valdyba ir šauliai

Netikėtai mirus mylimam broliui, nuoširdžią užuojautą reiškiamo Štabo 600-osios kuopos šauliui **Dariui Klemui**.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas, Štabo 600-osios kuopos vadas ir šauliai

PRIIMTI EITI PAREIGAS

LŠS vado 2018-01-03 įsakymu Nr. 5P **Egidijus Visockas** paskirtas į Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Prienų 206 šaulių kuopos vado pareigas nuo 2018-01-05. Atleistas **Sigitas Žalys** 2018-01-04.

LŠS vado 2018-01-02 įsakymu Nr. 1P **Egidijus Varnagiris** laikinai paskirtas į Lietuvos šaulių sąjungos Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės 403 šaulių kuopos vado pareigas nuo 2018-01-05. Atleistas **Vidmantas Lisauskas** nuo 2018-01-04.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VADAS APDOVANOJO:

ŠAULIŲ SĄJUNGOS PASIŽYMĖJIMO ŽENKLU „UŽ NUOPELNUŠ ŠAULIŲ SĄJUNGAI“ (III LAIPSNIO):

Luką Vaičiulį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vyr. logistikos specialistą;
Viktoriją Jankauskaitę – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vyr. personalo specialistę;
Simoną Matulevičių – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus 1014-osios šaulių kuopos būrio vadą;
Rūtą Valavičiūtę – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės šaulių kuopos vado pavaduotoją;
Gediminą Martinkėną – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos šaulį;
Vytautą Rygertą – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos skyriaus vadą;
Kristiną Marčiukaitienę – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų šaulių kuopos būrio vadą;
Milę Blaževičienę – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Trakų šaulių kuopos būrio vadę;
Joną Linkevičių – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Šilalės 3-osios kuopos šaulį;
Juožą Lukminą – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Ariogalos 209-osios šaulių kuopos šaulį;
Sigitą Žalį – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Prienų 206-osios šaulių kuopos vadą;
Ramūną Mikėną – KASP Didžiosios Kovos apygardos 8-osios rinktinės štabo viršininką;
Stasį Gudauskį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Šventaragio“ 1008-osios šaulių kuopos būrio vadą;

Geraldą Pukelį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės šaulių kuopos vadą;

Eividą Žemaitaitį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Elektrėnų šaulių kuopos vado pavaduotoją;

Mildą Goštautaitę – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Tauro“ 1009-osios šaulių kuopos šaulę;

Martyną Mickėną – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Tauro“ 1009-osios šaulių kuopos vado pavaduotoją;

Rimą Vaičiakauskį – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Šilalės S. Girėno 703-iosios kuopos vadą;

Benį Radvilą – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Jurbarko 701 kuopos šaulį;

Algimantą Batvinį – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Jurbarko 701 kuopos II būrio I skyriaus vadą;

Vydmantą Augutį – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Tauragės II kuopos II būrio vadą.

ŠAULIŲ SĄJUNGOS PASIŽYMĖJIMO ŽENKLU „UŽ NUOPELNUŠ ŠAULIŲ SĄJUNGAI“ (II LAIPSNIO):

Antaną Janušonį – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Tvirtovės šaulių 203-osios kuopos šaulių;

Adomą Antaną Ašmontą – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kėdainių P. Lukšio 205-osios kuopos vado pavaduotoją;

Karolį Janušką – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos šaulį;

Vytautą Jankauską – Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės apsaugos šaulių kuopos vadą;

Augustą Žukauską – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos būrio vadą;

Ramūną Viederį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos būrio vadą;

Romą Akelaitį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos būrio vadą;

Vidą Marcinauską – Garbės sargybos kuopos I būrio I skyriaus vado pavaduotoją;
Valdą Kilpį – Garbės sargybos kuopos I būrio III skyriaus vadą.

ŠAULIŲ SĄJUNGOS PASIŽYMĖJIMO ŽENKLU „UŽ NUOPELNUŠ ŠAULIŲ SĄJUNGAI“ (I LAIPSNIO):

Joną Saurazį – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Raseinių šaulių 207 kuopos šaulį.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VADO DAIKTINE DOVANA:

Anatolij Sivoj – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Švenčionių šaulių kuopos vadą;

Renatą Šmailienę – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vado pavaduotoją;
Irmantą Nedzinską – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vyr. mokymo specialistą;

Martyną Jurką – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus 1014 šaulių kuopos būrio vadą;

Rimantą Stakutį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus 1014 šaulių kuopos šaulį;

Andrių Šmailį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės apsaugos šaulių kuopos vadą;

Tadą Blažį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Geležinio vilko“ 1005-osios šaulių kuopos šaulį;

Andrių Kaluiną – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Šventaragio“ 1008-osios šaulių kuopos vadą;

Tumą Mazūrą – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus „Šventaragio“ 1008-osios šaulių kuopos šaulį;

Liną Mikailą – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus 1015-osios šaulių kuopos vadą;

Justiną Petravičių – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Šilalės 3-osios kuopos šaulį;

Vytautą Vileikį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Vilniaus 1014-osios šaulių kuopos vadą;

Praną Skinulį – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Nepriklausomybės kovų šaulių kuopos vadą;

Aidą Šidlauską – LŠS Garbės sargybos kuopos I būrio I skyriaus vadą;

Andrių Maciulevičių – LŠS Garbės sargybos kuopos I būrio II skyriaus vadą;

Gediminą Sudžią – LŠS Garbės sargybos kuopos II būrio vadą;

Paulių Stasiukaitį – LŠS Garbės sargybos kuopos II būrio I skyriaus vado pavaduotoją;

Rytį Radzevičių – LŠS Garbės sargybos kuopos I būrio vado pavaduotoją;

Saulių Bukauską – LŠS Garbės sargybos kuopos I būrio vadą;

Saulių Degutį – LŠS Garbės sargybos kuopos I būrio II skyriaus vado pavaduotoją;

Žilviną Slavinską – LŠS Garbės sargybos kuopos II būrio vado pavaduotoją;

Deividą Šulskų – LŠS Garbės sargybos kuopos III būrio II skyriaus vadą;

Laimį Ivanauską – LŠS Garbės sargybos kuopos III būrio II skyriaus vado pavaduotoją.

ŠAULY,

AR JAU UŽSIPRENUMERAVAI

TRIMITA?

PRENUMERATA 2018 METAMS - 8 €

Kanadoje ir JAV – 50 Kanados ar JAV dolerių,
ES šalyse – 30 € (į užsienį žurnalas siunčiamas pageidaujamu adresu)

Žurnalą galima užsisakyti:

- „Trimito“ redakcijoje
- Kiekvienos rinktinės štabe (kuopoje)
- Lietuvos pašto skyriuose* arba adresu www.prenumeruok.lt

*Užsakymo indeksas 5291

Galima prenumeruoti ir elektroninę žurnalo versiją.

Pasirinkusius šį variantą prašome pervesti pinigus į

„Trimito“ sąskaitą banke LT14 7180 9000 0060 6626 ir
informuoti redakciją el. p. redakcija@sauliusajunga.lt

Lietuva, Tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žeme,
Iš praeities Tavo sūnūs
Te stiprybę semia.

Tegul Tavo vaikai eina
Vien takais dorybės,
Tegul dirba Tavo naudai
Ir žmonių gėrybei.

Tegul saulė Lietuvoj
Tamsumas prašalina,
Ir šviesa, ir tiesa
Mūs žingsnius telydi.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos, Lietuvos
Vienybė težydi!

Vincas Kudirka